БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 88 (18.565). • Якшанба, 1983 йил 17 апрель • Баҳоси 3 тийин.

Яшасин улуғ Ватанимиз— Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи! Ленин байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида—коммунизм ғалабаси сари, олға!

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил 1 Май ЧАҚИРИҚЛАРИ

1. Яшасин 1 Май —меҳнаткашларнинг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашдаги халқаро бирдамлик куни!

2. Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Яшасин пролетар, социалистик интернационализм!

3. Яшасин мангу барҳаёт революцион интернационал таълимот — марксизм-ленинизм!

4. Коммунистик ва ишчи партияларга қардошлик саломи!

Бутун дунё коммунистларининг бирлиги ва жипслиги мустаҳкамланаверсин!

5. Жаҳон социализми, халқаро пролетариат ва миллий озодлик ҳаракатларининг енгилмас иттифоқи мустаҳкамланаверсин!

6. Социалистик мамлакатларнинг халқларига қардошлик саломи!

Яшасин социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги, ҳамкорлиги ва жипслиги, уларнинг социализм ғалабаларини, ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш ва ҳимоя қилиш йўлидаги азму қарори!

7. Мустамлакачилик зулмидан озод бўлган ва социалистик ривожланиш йўлини танлаб олган халқларга қардошлик саломи!

8. Миллий мустақилликни мустаҳкамлаш ва социал тараққиёт учун мардонавор курашаётган халқларга қардошлик саломи!

9. Капиталистик мамлакатларнинг ишчилар синфига қардошлик саломи!

10. Озодлик, демократия ва социализм учун курашиб, фашист зиндонларида азоб чекаётганларга қардошлик саломи!

Империализм ва реакция тутқунларига озодлик!

11. Империализмга, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши, сиёсий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш учун курашаётган Африка халқларига қардошлик саломи!

Жанубий Африка ва Намибия халқларига озодлик!

12. Империализм ва реакцияга қарши, ўз мамлакатларининг демократик ривожланиши учун курашаётган Лотин Америкаси халқларига оташин салом!

13. Араб мамлакатларининг халқлари! Исроил агрессиясига ва империализм зўравонлигига қарши курашда ўз сафларингизни жипслаштирингиз!

Совет — араб дўстлиги мустаҳкамланаверсин!

14. Жаҳон халқлари! Исроилнинг араб мамлакатларига қарши агрессияси тўхтатилишини, босқинчиларнинг қўшинлари Ливандан, босиб олинган барча араб ерларидан дарҳол, батамом ва сўзсиз олиб чиқиб кетилишини талаб қилингиз! Исроил агрессорлари ва уларнинг ҳомийларига лаънат!

Фаластин халқининг ҳаққоний иши тантана қилади!

Яқин Шарқда мустаҳкам ва адолатли тинчлик бўлсин!

15. Европа мамлакатлари халқлари! Ғарбий Европада Американинг янги ракета-ядро қуроли жойлаштирилишига йўл қўймангиз!

Европада тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик қарор топсин!

16. Осиё мамлакатлари халқлари! Империализмга, янги мустамлакачилик ва гегемонизмга қарши, тинчлик ва хавфсизлик учун курашингиз!

Осиё ишонч ва ҳамкорлик қитъаси бўлиб қолсин!

17. Жаҳон халқлари! Империализм, милитаризм ва реваншизмнинг агрессив кирдикорларига қатъий зарба берингиз!

Қуролланиш пойгасини жиловлайлик, уруш хавфини бартараф этайлик, кескинликни юмшатишни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолайлик ва чуқурлаштирайлик!

18. Бутун планета халқлари! Ядро ҳалокатининг олдини олиш учун курашда куч-ғайратингизни кўпайтирингиз!

Ядро, нейтрон ва химия қуролларини тақиқлашни талаб қилингиз!

Жаҳонга — тинчлик!

19. Яшасин Совет Иттифоқининг тинчликсевар ленинча ташқи сиёсати!

Совет Тинчлик программасини амалга оширайлик!

20. Коммунизм бинокори, тинчлик учун изчил курашчи — улуғ совет халқига шон-шарафлар!

21. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! 1983 йилги планни, XI беш йиллик топшириқларини барча кўрсаткичлар юзасидан тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарингиз!

Кўпмиллатли улуғ Ватанимиз яна ҳам кучли, бой ва кўркам бўлаверсин!

22. Коммунистлар! Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети май ва ноябрь Пленумларининг тарихий қарорларини бажариш учун умумхалқ курашининг олдинги сафида бўлингиз!

23. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлигини, самарадорлиги ва сифатини оширингиз!

Зарбдорларча ишлаш — бизнинг ватанпарварлик ва интернационал бурчимиздир!

24. Совет Иттифоқи гражданлари! Иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун умумхалқ ҳаракатида актив қатнашингиз!

Экономика тежамли бўлиши керак!

25. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ҳар бир меҳнат коллективида ижодкорлик, ўртоқларча ўзаро ёрдам, беш йилликни бажариш учун юксак масъулият вазиятини вужудга келтирингиз!

Уюшқоқлик ва тартибни, онгли коммунистик интизомни мустаҳкамлангиз!

26. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Фан-техника тараққиётини жадаллаштирингиз!

Фан ва техника ютуқларини, илғорлар тажрибасини, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг самарали формаларини ишлаб чиқаришга сабот билан жорий этингиз!

Экономикани интенсив ривожлантирайлик!

27. Ёқилғи-энергетика комплексининг ходимлари! Нефть, газ, кўмир қазиб чиқаришни, электр энергия ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз!

28. Совет металлурглари! Мамлакатнинг металлга бўлган эҳтиёжларини пухта таъминлангиз!

Сифатни оширингиз, тежамли металл маҳсулот ишлаб чиқаришни кенгайтирингиз!

29. Машинасозлар! Илмий ва инженерлик тафаккурини янги, серунум ва тежамли машиналар ҳамда приборларда тезроқ мужассамлаштирингиз!

Халқ хўжалигининг барча тармоқларини техника билан қайта қуроллантиришни жадаллаштирингиз!

30. Химия саноати ходимлари! Халқ хўжалиги билан аҳолининг химия маҳсулотлари ва материалларга эҳтиёжини тўла таъминлаб турингиз.

31. Саноат ходимлари! Аҳоли учун моллар ишлаб чиқаришни, уларнинг хилини кўпайтирингиз ва сифатини яхшилангиз!

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришга кун сайин эътибор берилсин!

32. Транспорт ва алоқа ходимлари! Иш сифати ва самарадорлигини қатъият билан оширингиз! Халқ хўжалик юклари узлуксиз ташилишига, аҳолига хизмат кўрсатишнинг юксак маданиятига эришингиз!

33. Қурувчилар ва монтажчилар! Капитал маблағлар самарадорлигини оширингиз!

Комплекс равишда, тежамли ва сифатли, замонавий техника асосида қурингиз! Ишга тушириладиган объектларни муддатида топширингиз!

34. Агросаноат комплекси ходимлари! Мамлакатнинг озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан пухта таъминланишига эришингиз!

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш — умумхалқ иши!

35. Колхозчилар, совхозларнинг ходимлари! Деҳқончиликнинг илмий асосланган системасини актив жорий этингиз! Дон, техника экинлари ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили етиштиришни кўпайтирингиз!

Ердан, техникадан, ўғитлардан, меҳнат ва молия ресурсларидан омилкорлик билан фойдаланингиз!

Кўкламги дала ишлари юксак сифатли ўтказилсин!

36. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари! Чорвачилик маҳсулдорлигини бутун чоралар билан оширингиз, унинг ем-хашак базасини мустаҳкамлангиз!

Гўшт, сут, тухум, жун етиштиришни кўпайтириш учун курашингиз!

37. Савдо, умумий овқатланиш, маиший ва коммунал хизмат ходимлари! Меҳнат сифати ва маданиятини оширингиз, аҳолининг талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондирингиз!

38. Ихтирочилар ва рационализаторлар! Техника тараққиёти учун, Ватанимиз экономикасини янада мустаҳкамлаш учун курашчиларнинг биринчи сафларида бўлингиз!

39. Совет олимлари! Тадқиқотларнинг самарадорлигини оширингиз! Фан билан ишлаб чиқариш иттифоқи мустаҳкамланаверсин!

Совет фанига шон-шарафлар!

40. Адабиёт ва санъат арбоблари, маданият ходимлари! Коммунистик ғоявийлик, партиявийлик ва халқчиллик байроғини баланд кўтариб борингиз!

Улуғ Ватанимизга муносиб асарлар яратингиз!

41. Халқ маорифи ходимлари! Ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш самарадорлигини оширингиз!

42. Соғлиқни сақлаш ходимлари! Совет кишиларига медицина хизмати сифатини бутун чоралар билан яхшилангиз, касб маҳоратингизни оширингиз!

43. Физкультурачилар ва спортчилар! Физкультура ҳаракатининг оммавийлигини оширингиз! Совет спортининг шуҳратини кўпайтирингиз!

44. Яшасин бошқариш мактаби, хўжалик юритиш мактаби, коммунизм мактаби бўлган совет касаба союзлари!

45. Яшасин Коммунистик партиянинг ишончли ёрдамчиси ва жанговар резерви, коммунизм ёш бинокорларининг илғор отряди — Ленин комсомоли!

46. Йигит ва қизлар! Билимларни, маданиятни, касб маҳоратини сабот билан эгаллангиз!

Ленин иши учун, коммунизм учун онгли курашчилар бўлингиз!

47. Шонли ветеранлар! Ёшларнинг мураббийлари! Ёш авлодни Коммунистик партия билан совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялангиз!

48. Советлар мамлакатининг хотин-қизлари! Ишлаб чиқаришда ва жамоат ҳаётида актив қатнашингиз!

Оналарга шон-шарафлар!

Бутун ер юзининг болалари тинч ва бахтиёр бўлсин!

49. Совет жангчилари! Жанговар ва сиёсий тайёргарликни такомиллаштирингиз!

Совет халқининг тинч меҳнатини, ривожланган социализм жамиятининг ғалабаларини сергак туриб пухта қўриқлангиз!

Яшасин шавкатли СССР Қуролли Кучлари!

50. Совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги мислсиз жасорати асрлар бўйи яшайверсин!

Ватанимиз шон-шавкати, озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ҳалок бўлган қаҳрамонларга абадий шон-шарафлар!

51. Яшасин жамиятимиз кучининг ҳаётбахш манбаи — Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас интернационал бирлиги ва қардошларча дўстлиги!

52. Яшасин ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг мустаҳкам иттифоқи!

53. Яшасин СССР Конституцияси!

Яшасин ҳокимиятнинг чинакам демократик органлари — халқ депутатлари Советлари!

54. Яшасин Совет Иттифоқи Ленинчи Коммунистик партияси!

Партия билан халқ бирлиги, улуғ Ленин васиятларига садоқат — барча ғалабаларимизнинг гаровидир!

55. Яшасин улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

56. Ленин байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида — коммунизм ғалабаси сари, олға!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети

БУЮК ПОЧИНГА САДОҚАТ

16 апрель куни москваликлар Коммунистик партия ва Совет давлати асосчиси туғилган куннинг 113 йиллигига бағишланган зарбдор вахтани тантанали нишонладилар.

Беш йиллик учинчи йилининг шанбалиги ялпи меҳнат ғайратини жўш урдириб юборди. Москваликлар зарбдор вахтада туриб КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорларини, Ю. В. Андроповнинг «Коммунист» журналида эълон қилинган мақоласидаги кўрсатмалар ва тавсияларни бажаришга якдил бел боғлаганликларини намойиш этдилар.

Буюк починнинг ватани Москва — Сортировочная деповидир. Анъанага кўра, бу ерда номи тилларда достон ОВ-7024 паровозининг гудоги шанбалик бошланганлигидан дарак берди. У музейдаги жойини тарк этиб, корхона цехига келганди.

Зарбдор вахта олдидан митинг бўлди. Унда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин нутқ сўзлади.

Н. Лагуновнинг комплекс комсомол-ёшлар бригадаси шанбаликка тайёргарлик чоғида авж олган қизғин мусобақада биринчи электровозни ремонт қилиш ҳуқуқига муваффақ бўлди.

Иш яхши ташкил этилди. Топшириқ муддатидан илгари бажарилди. Бригада сифат гарантияси йўлланмаси билан локомотивнинг рамзий калитини машинист С. Минашкинга топширди. У шанбалик куни москваликлар Қозоғистон ғаллакорлари учун тайёрлаган машина-ускуналарни ортган пландан ташқари составни ҳайдаб боради.

Оржоникидзе номидаги Москва станоксозлик заводида ўтган шанбалик ишларнинг яхши ташкил этилишининг намунаси бўлди. Шу коллектив меҳнатда ва ишлаб чиқаришда юксак интизом учун курашнинг ташаббускорлари қаторидан ўрин олди. 16 апрель куни станоксозлар учун шу муҳим иш дастлабки натижаларининг ўзига хос кўриги бўлди.

Шанбалик штаби ҳамма нарсани ўйлаб, назарда тутиб қўйган эди. Шунинг учун ҳам бекор кетадиган вақт ниҳоятда оз бўлди: заготовкалар, деталлар ва асбоб-ускуналар иш ўрнига барвақт келтириб қўйилганди. Комплекс бригадаларнинг аъзолари (заводда 30 процентдан кўп ишчилар меҳнатни ташкил этиш бригада формасига ўтган) вазифаларни олдиндан тақсимлаб чиқдилар, ёш ишчиларга тажрибали мураббийларни биркитиб қўйдилар.

База ҳунар-техника билим юртини битириб чиққан Виталий Конов ва Сергей Белкин биринчи шанбаликларини зарбдор ишлар билан нишонладилар. Улар ноёб автомат линияларни йиғишда қатнашдилар. Бу линиялар ЗИЛ цехларига ўрнатилади. Меҳнат байрами ёш наладчиклар учун профессионал маҳорат, ишга талабчанлик билан муносабатда бўлиш сабоғи бўлиб қолди.

Илғор коллектив станоксозлар меҳнатда ўрнак бўлиш, ишга коммунистчасига муносабатда бўлиш тўғрисида ўртоқ Ю. В. Андроповга берган сўзларини шараф билан адо этишларини шанбалик вахтасида зарбдор меҳнат билан исбот қилди.

(Давоми учинчи бетда).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

15 апрель куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Гренада Жуэл Янги ҳаракат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг Раиси, Халқ революцион ҳукуматининг Бош министри М. Бишоп билан учрашди. У КХДРга қилган сафаридан ўз юртига қайтиб кета туриб Совет Иттифоқида тўхтаган эди. Учрашувда Жуэл Янги ҳаракат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Гренада ташқи ишлар министри Ю. Уайтмэн иштирок этди.

Дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтган суҳбат чоғида А. А. Громико билан М. Бишоп АҚШ империалистик доираларининг хатти-ҳаракатлари натижасида халқаро вазият тобора чигаллашиб бораётганлигидан, қуролланиш пойгаси авж олаётганлигидан, дунёнинг турли районларида кескинлик ва можаролар манбалари кучаяётганлигидан ташвишланиш изҳор этилди. Шу муносабат билан иккала томон уруш хавфининг олдини олиш ва халқаро иқлимни соғломлаштириш мақсадида барча тинчликсевар давлатларнинг куч-ғайратларини ошириш муҳимлигини таъкидлади.

А. А. Громико КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов ўртага қўйган, шунингдек Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Прага Сиёсий декларациясида баён этилган тинчлик таклифлари ҳақида батафсил гапириб берди. М. Бишоп шу таклифларнинг аҳамиятини юксак баҳолади ва уларни Гренада номидан тўла-тўкис қўллаб-қувватлади.

Марказий Америкадаги ва Кариб ҳавзасидаги вазият хатарли равишда ривожланиб бораётганлигига катта эътибор берилди, бу ерда АҚШ шу район мамлакатлари халқларининг туб манфаатларига зид келувчи ўзининг гегемончилик сиёсатини қайсарлик билан ўтказаётганлиги уқтириб ўтилди. Империализмнинг Гренадага, Никарагуага ва бошқа мамлакатларга қарши ҳар қандай кирдикорлари кескин қораланди ҳамда Лотин Америкасидаги бир қанча давлатларнинг Марказий Америкадаги аҳволни тенг ҳуқуқли мулоқотни ривожлантириш йўли билан сиёсий бартараф этишга оид амалий таклифларини қўллаб-қувватлаётганликлари таъкидланди. Совет томони Гренаданинг ҳамда Кариб ҳавзасидаги бошқа давлатларнинг шу районда тинчлик, мустақиллик ва тараққиёт зонаси вужудга келтириш йўлидаги куч-ғайратларини тушуниб маъқуллаётганини изҳор қилди.

Иккала томон СССР билан Гренада ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари муваффақиятли ривожланаётганидан мамнуният билдирди. А. А. Громико ўз озодлиги ва мустақиллигини, тинч бунёдкорлик меҳнати билан шуғулланиш ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Гренада халқи билан совет халқи бирдам эканини билдирди.

Учрашувда Гренаданинг СССРдаги элчиси У. Р. Жэкобс ҳозир бўлди.

(ТАСС).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети чорвачилик юзасидан социалистик мусобақанинг 1983 йил биринчи квартали якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари:

Қорақалпоғистон АССР, Хоразм области, Андижон области, Ленин йўли райони, Арнасой райони, Қамаши районида қолдирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари:

Фарғона области,
Ромитан райони,
Пайариқ райони,
Бўка районига берилди.

Байроқлар Қашқадарё областидан, Боғот, Калинин ва Андижон районларидан олиб берилади.

Қуйидаги колхозлар, совхозлар ва бошқа корхоналарнинг коллективлари 1983 йил биринчи квартал якунлари юзасидан чорвачиликни ривожлантириш соҳасида республика мусобақасининг ғолиблари деб топилди:

Калинин районидаги «Москва» колхози,

Қува районидаги К. Маркс номли колхоз,

Ворошилов районидаги Куйбишев номли колхоз,

Беруний районидаги Беруний номли совхоз,

Комсомолобод районидаги «СССР 50 йиллиги» совхози,

Ульянов районидаги «СССР 60 йиллиги» совхози,

Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмаси,

Каттақўрғон саноат чорвачилик комплекси,

Тахиатош паррандачилик фабрикаси,

Жиззах балиқчилик хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмаси,

Тўрақўрғон район матлубот жамиятининг бўрдоқичилик хўжалиги.

САМАРҚАНД САМОСВАЛИ

«Узавтотранстехника» бирлашмасининг Самарқанд экспериментал-механика заводи 14 тонна сиғимли самосвал ярим прицеп араваларни тайёрлаб чиқара бошлади. Булар МАЗ ва КАМАЗ автомобилларига тиркаб ишлатилади.

Корхона йил охиригача 50 та шундай ярим прицеп ишлаб чиқаради.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ БАЙРАМИ

Ўзбекистонда коммунистик шанбаликда 9 миллион 150 минг киши қатнашди

БАҲОР тонги. Алвонранг байроқлар ҳилпираб, завод гудоклари коммунистик шанбалик бошланганлигидан хабар беради.

Далаларга трактор ва сеялкалар олиб чиқилади. Осмонга самолётлар кўтарилиб, ҳамма жойда одамлар меҳнат байрамига шошиладилар. Ишлаб чиқаришда бевосита банд бўлмаган пенсионер ветеранлар, мактаб ўқувчилари ва студентлар, хизматчилар ва уй бекалари ишчилар билан биргаликда шанбаликка отланадилар. Улар дарахт ва гул кўчатлари ўтқазиб, қишлоқлар ва шаҳарлардаги кўчалар ва маҳаллаларни ободонлаштирадилар.

Бу кун ҳар бир киши 1919 йилда «Буюк почин» ташаббускорлари қандай ишлаган бўлсалар, худди шундай меҳнат қиладилар. Улар ўзларининг зарбдор ишлари самараларини социалистик жамиятга сидқидилдан туҳфа этадилар. Бу кун ҳар бир киши одатдагидан кўпроқ ва яхшироқ ишлашга ва меҳнат сменасида ҳукм сурган жўшқин кайфиятни келгусида ҳам сақлаб қолишга интилади.

Минглаб меҳнат коллективларининг партия XXVI съезди қарорларини бажаришга оид куч-ғайратлари, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумида ўртага қўйилган вазифаларни амалга оширишда тўпланган тажриба бизлар агар «қизил шанбалик»да фойдаланиладиган барча резервларни ишга туширадиган бўлсак, қанчалик кўп ишлар қилишимиз, яхши, тез ва пухта ишлашимиз мумкинлигини яққол акс эттиргандек бўлди.

ТОШКЕНТ:

ЗАВОД ВА ҚУРИЛИШЛАРДА ҲАШАР

ЎЗБЕКИСТОН пойтахти марказида коммунистик меҳнат байрамида иштирок этган ишчиларнинг коржомаларига «Мосжилстрой» трестининг эмблемаси туширилган. Улар Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига Москванинг шаҳарга қардошлик туҳфаси — «Дружба» («Дўстлик») кварталини барпо қилишни давом эттирдилар. Бу ерда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамид Қорабоев ва Виктор Бичков бошлиқ бригадалар елкама-елка туриб зарбдорларча ишладилар. Улар 19 қаватли уй-жой корпуслари яқинида янги бино пойдеворини монтаж қилдилар. Бу бинода Ўрта Осиёда энг катта китоб магазини жойлашади.

Тошкент агрегат заводида ишловчи 1800 дан ортиқ меҳнаткаш — корхонанинг бутун коллективи шанбаликка келди. Эрталаб соат роппа-роса 9 да улар оркестр садолари остида цехларга тарқалдилар. Бирорта ҳам ишга туширилмаган станок бўлмади. Зарбдор смена программасида белгиланган норма ошириб адо этилиши кўрсатилган.

Куннинг охирига бориб, меҳнат унумдорлиги одатдаги кунларга қараганда ўн процент юқори бўлганлиги аниқланди.

Цехларда иш жойи етишмаган кишилар завод территориясида 1200 туп дарахт ва бута кўчатлари ўтқаздилар. Ниҳолларни обиҳаёт билан тўла-тўкис таъминлаш учун ариқларни тозаладилар.

Шу куни ишлаб топилган бир неча минг сўмни беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилинди.

ҚЎҚОН:

АЗИМ ХИМИЯ КОРХОНАСИ ҚУРИЛМОҚДА

ЯНГИ Қўқон химия заводининг қурилиш майдонидаги ленинча меҳнат вахтаси тантанали равишда байрамона бошланди: «Олтингугурт кислотаси корхонаси барвақт ишга тушириладиган кунни фидокорона меҳнат билан яқинлаштирамиз!» — деган сўзлар транспарантларда товланиб турибди.

Соат роса саккизда бир ярим минг ишчи ва монтажчи ишга тушириладиган объектлар — ҳаво пуркаш станцияси, химиявий тозалаш бўлими, цехлараро эстакадалардаги ўз иш жойларини эгалладилар. Қардош Польшадан келган ишчи ва хизматчилар — ПХРдан бу ерга етказиб берилган технология асбоб-ускуналарини созлаётган «Ниса» фирмасининг вакиллари ҳам улар билан бирга меҳнат вахтасига чиқдилар.

Шу куни кўп минг кишилик қурувчилар ва монтажчилар отрядидаги ҳар бир киши одатдагидан яхшироқ ишлади. Рашид Баширов, Александр Голдт, Умид Қўзиев бошлиқ комплекс бригадаларнинг аъзолари, айниқса, аниқ ҳаракат қилдилар. Смена охирига борганда улар топшириқни 130—135 процент бажарганлиги маълум бўлди. Социалистик мусобақа ғолиби — «Союзспецжелезобетонстрой» участкасининг коллективи ҳам жуда яхши меҳнат қилди.

БУХОРО:

КЎКЛАМГИ ДАЛАЛАРДА

ВЛАДИМИР Ильич туғилган куннинг 100 йиллиги номидаги колхознинг хўжалик ҳисобидаги бригадаси бошлиғи Амрулла Имомов мамнун: Бутуниттифоқ меҳнат байрами кунига белгиланган ҳамма ишлар ортиғи билан бажарилди.

Механизатор, коммунист Асрор Раҳмонов ҳаммани қувонтирди. У ғўзани биринчи бор культивация қилишни юқори сифатли ўтказиб, минерал ва маҳаллий ўғит ҳам солиб чиқди.

— Баракалла, қандингни ур! — деди унинг елкасига қоқиб бригадир.

А. Имомов қуртхонага ҳам кирди. Бу ерда тажрибали қуртбоқар, «Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери Фароғат Шодиева билан Билор Раҳмонова қуртхонани иситиш соҳасидаги ишларни тугаллаб, зарур асбоб-ускуналарни тахт қилиб қўйишибди.

— Эрта-индин уруғ оламиз, — деди бригадир.

— Биз тайёрмиз, — деб жавоб қайтарди Фароғат. — Бу йил мен уч ярим қути уруғ олишга қарор бердим.

— Хўш, қанча пилла олмоқчисиз?

— Бир юз йигирма килограммдан, бултургига нисбатан ўн килограмм кўп.

Зебо Ғайбуллаева, Дилором Шодиева, Матлуба Раҳмонова, бригаданинг бошқа аъзолари ўзларига бириктирилган участкаларда меҳнат қилдилар. Улар ёш дарахтлар остига, ариқлар атрофига, алоқа линияси бўйига чигит экдилар. Ҳар қарич ердан оқилона фойдаланиш бригада учун қонун бўлиб қолди: хўжалик ҳисоби шуни талаб қилади!

Сувчилар кунлик топшириқни бир ярим ҳисса ошириб бажардилар: Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Зариф Шарипов, Шавкат Раҳмонов, Шароф Шариповлар тутзорни суғориб, ўғитладилар.

САМАРҚАНД:

ЧИННИСОЗЛАР ШИЖОАТИ

ЧИННИ заводида шанбалик куни чуқур ва юза тарелкалар ишлаб чиқарадиган янги линия ишга туширилди. Бу янгилик меҳнат унумдорлигини 1,5 баравар ошириш, сермеҳнат иш — лой ва заготовкаларни қўлда жойлаштириш ишини тугатиш имконини берди. Бу ишдан ҳалос бўлган уч киши бошқа ишларга ўтказилди, қолган ишчилар эса зарбдор смена мобайнида аввалгидан икки мингта кўп — ҳаммаси бўлиб беш мингта тарелка тайёрлашди.

Экспериментал участкада Бурятия АССР дан олинган фахрий буюртмани бажаришга киришилди. Ўз республикасининг 60 йиллигига ҳозирлик кўраётган бурят рассомларининг эскизларига мувофиқ бу ерда «Улан-Удэ дурдонаси» деб аталган икки мингта чойнак-пиёла туркуми тайёрланмоқда. Рассомлик цехининг коллективи эса шу куни «Ҳорманг», «Лола», «Шарқ юлдузи» маркали минглаб чинни буюмлар жўнатди.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон харидорлари учун Самарқанд чиннисозлари эллик беш мингтадан зиёд маҳсулот тайёрладилар, шундан тўрт минг сўмлиги тежаб қолинган хом ашёдан тайёрланди.

НАМАНГАН:

ТЎҚИМАЧИЛАР ВАХТАСИ

НАМАНГАН шойи газламалар комбинатининг йигирув цехи қирмизи байроқлар, шиорлар, транспарантлар билан безатилган. Смена бошланишидан олдин қисқача митинг бўлиб ўтди.

— Мен шанбаликда биринчи бор 35 йил муқаддам қатнашган эдим, — дейди меҳнат ветерани, тозаловчилар бригадири Александра Ильинична Угарова. — Ўша куни биз ҳаммамиз, гарчи жуда оғир шароитда ишлаган бўлсак ҳам, бир ярим-икки смена нормасини бажарган эдик. Ишдан кейин эса фабрикани иситиш учун ўтин тайёрлашга бордик. Мана ҳозир бизни ёруғ, кенг цехлар, қудратли машиналар кутиб олмоқда. Ишлаган саринг ишлагинг келади. Келинглар, биз нималарга қодир эканимизни кўрсатайлик!

Зарбдор вахтада ишлаганлар орасида базавий ҳунар-техника билим юртини битириб чиққан 475 йигит ва қиз бор эди. Улар ленинча шанбаликда биринчи марта қатнашдилар. Бу кун улар учун меҳнат имтиҳони бўлди: йигит ва қизлар биринчи бор мустақил ишлай бошладилар. Уларнинг кўплари ўз меҳнат таржимаи ҳолининг биринчи саҳифасига: бир ярим нормани бажардим, деб фахрланиб ёзиб қўйдилар.

Шанбаликда ҳаммаси бўлиб етти мингдан кўпроқ тўқимачи қатнашди. Улар 380 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди.

ТЕРМИЗ:

ЮКСАК МАРОМ

ШАНБАЛИК куни Термиз темир йўл станциясига етиб келган транзит поездларнинг учдан икки қисми тезкорлик усулида ишланди. Бу — одатдаги кунларга нисбатан бир неча баравар кўп эди. Ҳар бир составнинг станцияда туриш вақти икки ярим-уч баравар қисқартирилди. Шу тариқа ленинча коммунистик шанбалик куни учун қабул қилинган мажбуриятнинг асосий бандларидан бири муваффақиятли бажарилди. Қардош республикалар — Туркманистон ва Тожикистонга, шунингдек Афғонистон Демократик Республикасига мўлжалланган юкли поездлар графикдан илдамроқ тузиб берилди.

Катта станция хўжалигининг ҳамма участкаларидаги иш зарбдорларча давом этди. Термиз корхоналари ва ташкилотлари номига келган вагонларнинг ҳаммаси юк тушириладиган жойларга етказиб берилди. Сменадан бўш бўлган станция ходимларидан тузилган учта бригада вагонлардаги юкни бўшатишда қатнашди. Уларнинг кучи билан учта вагон бўшатилди.

Маневрчи диспетчер, коммунист Николай Матвеевич Муркин ва станция навбатчиси Сайвали Сайдуллаевлар сменаси алоҳида ўрнак кўрсатди. Улар энг кўп миқдордаги транзит составларни қабул қилиб, жой-жойига жўнатишга муваффақ бўлдилар. Локомотив депосининг тепловозчи бригадалари, вагончилари станция ходимлари билан баҳамжиҳат меҳнат қилдилар.

АНДИЖОН:

ИШЧИЛАР СИНФИ САФЛАРИГА ҚЎШИЛДИЛАР

БУ кун ёш ишчилардан Аҳмад Иминов, Одина Баҳромова, Одил Холмирзаев, Бахтиёр Абдуллаевлар учун чинакам байрам бўлди. Улар Тошкент асбобсозлик заводининг Қўрғонтепа филиалида биринчи марта мустақил меҳнат қилдилар. Уларнинг катта ўртоқлари эса бош корхона юборган янги фрезер яримавтоматларини ишга туширдилар. Бутун мамлакатда ва дунёнинг 20 та давлатида кўплаб талаб қилинаётган метчиклардан 3 мингтаси шу куннинг ўзида ишлаб чиқарилди. Қўрғонтепаликлар одатдагидан етти юздан кўп асбоб ясадилар. Байрам сменаси охирида улар: бундан буён ҳам мана шундай зарбдорларча ишлайверамиз! — деб қарор қилдилар.

Ленинскда эса, ағдарма прицеплар заводида ишловчи 640 киши шу кун учун махсус тайёрланган қизил ҳошияли байрам нарядларини мастерлардан олдилар. Ортиқ Алимов бригадаси пневматик усулда бошқариладиган бешта кўп юк тортадиган прицеп йиғиб бериш учун бутун коллективга аталган ягона нарядни олди. Бригадир Маврудали Ражабов бошчилигида комсомол токарлар запас қисмлар тайёрлаш нормасини ошириб бажардилар. Шаҳар Советининг депутати Валентин Қрим-Гирей ўз бригадаси билан халқ истеъмол қиладиган моллар тайёрлади. Улар 400 та енгил, қулай раскладушкаларни контролерларга топширдилар. Янги цехлар ва унга туташ шох темир йўл тармоғи, иккита ётоқхона қурилишидаги ишлар ҳам анча илгари силжиди.

Умуман Андижон областида шу куни бир миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди.

НУКУС:

БИРИНЧИ ШАНБАЛИК

БЕРУНИЙ тўқув фабрикасига кираверишнинг ўзиёқ байрамона безатилган. Радиокарнайларда коммунистик бригадалар марши куйи янграб турибди. Цехда эса юзлаб станоклар гуриллайди. Ёш миришкорлар чеҳрасида табассум, уларнинг қўли қўлига тегмай ишлайди, оппоқ бўз дарёдек оқмоқда. Опа-сингил Омонжон ва Тўхтажон Воисовалар ҳам дугоналари қаторидан жой олишган. Бу комсомол қизлар бугун биринчи бор 16 тадан станокда ишлай бошлашди.

— Икки юздан ортиқ тўқувчимиз меҳнат йўлини Москва областидаги Егорьев тўқимачилик комбинатида бошлаган, — дейди фабрика директори Болтабой Алимов. — Бултур декабрда корхонамиз ишга туширилган пайтда қизлар саккизтадан станокда ишлашарди. Мана, ҳозир опа-сингил Воисовалар, мастер ёрдамчиларидан Шарипбой Жумамуротов ва Мақсуда Қозоқбоевалар тўла комплект станокда ишламоқдалар. Бугун яна ўн нафар ёш тўқувчи улар билан бирга иш зонасини кенгайтирди. Иваново областидан келган созловчи мураббийларнинг тажрибали инженер-технолог С. Марусин бошчилигидаги бригадаси Қорақалпоғистоннинг қалдирғоч тўқимачилари билан ёнма-ён туриб меҳнат қилдилар.

Смена тугади. Комсомол ташкилотининг секретари Толиббой Тожибоев деворга осган «Чақмоқ»да бундай дейилган эди: «Меҳнат ғалабаси билан табриклаймиз! Коммунистик шанбалик кунида 4100 погон метр, яъни планда белгиланганидан 100 метр кўп газлама тўқилди! Зевар Шомуротова билан Райҳон Тухватшиналар пешқадам, улар нормани 105 процент бажаришди!».

ХИВА:

БИР МЕЪЁРДА

ИШГА тушириладиган объект — 200 минг товуққа мўлжалланган Хива паррандачилик фабрикаси қурилишидаги моторларнинг гуруллаши тонгги сукунатни бузди. Аҳмад Жуманиёзов ўз бульдозери билан чўлдаги янги гектарларни ўзлаштирмоқда. Машина шу пайтгача тежаб қолинган ёқилғи ҳисобига ишламоқда. Мана, Абдулла Сафоевнинг «МАЗ»и том панелини етказиб келди. Кранчи Қурамбой Содиқов оғир юкни қабул қилиб олиб, уни ўрнатиладиган жойига оҳиста туширди. Иш юришиб кетди. Саттор Каримов, Одилбек Жабборов, Юсуф Ибодуллаев панелни зудлик билан жойлаштирдилар, биринчи паррандахонанинг томини ёпишга киришилди.

Қуёш қиёмга келди. Саҳрога жон киргандек бўлиб кетди. Аҳмад Жуманиёзов қум уюмларини олис-олисларга суриб ташлади, иккинчи паррандахона учун жой ҳозирлади. Минорали кранларнинг қўнғироқлари жаранглайди: қурилиш материаллари узлуксиз келиб турибди. Бир дақиқа ҳам зое ўтказилмайди.

Ниҳоят кеч кириб, иш тугади: Вафо Матниёзов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасининг ҳамма аъзолари икки нормадан иш бажаришди. 10 минг товуқ боқиладиган паррандахонанинг томи ёпиб бўлинди. Иккинчи паррандахона пойдеворига 15 тонна ўрнига 20 тонна бетон ётқизилди.

ЖИЗЗАХ:

ТЕЖАЛГАН ХОМ АШЁДАН

УЛАРНИНГ йўли бугун биринчи марта пластмасса заводининг турли жойларига тушди. Комсомол аъзоси Алик Азимов коммунистик шанбалик кунида слесарлар бригадири меҳнат вахтасини қабул қилди. Унинг мураббийси, коммунист, уруш ва меҳнат ветерани Ёқуб Исмоилович Иброҳимов эса пленка тайёрлайдиган янги машинани монтаж қилишга киришди.

— Бир зум ҳам тиним билмай ишладик! — деб ҳисоб берди смена охирида Алик ўз устозига.

— Барака топ! — деди устоз. — Биз ҳам енг шимариб меҳнат қилдик — машинани ишлатиб юбордик.

Корхонанинг бутун коллективи яхши меҳнат қилди: 30 тонна қувур, 16 тонна полиэтилен пленка тайёрланди. Мана шуларнинг ҳаммаси тежаб қолинган хом ашёдан ишлаб чиқарилди.

Бошланган суръат заводнинг янги қувватларини ўзлаштиришни жадаллаштириш имконини беради. Ҳозир бу ерда эскирган асбоб-ускуналар ўрнига янгилари ўрнатилмоқда. Корхонани лойиҳада белгиланган режимга барвақт етказиб олиш чўлқуварлар учун жуда зарур бўлган минглаб тонна қўшимча маҳсулот беришга йўл очади.

НАВОИЙ:

ФАҚАТ АЪЛО СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ!

НАВОИАЗОТ бирлашмаси нитрон ишлаб чиқаришининг ёш аппаратчиси Назира Камоловани шанба куни эрталабданоқ табриклай бошлашди. Жума куни уни ленинчи Коммунистик партия аъзолигига қабул қилишган эди. Яқиндагина ҳунар-техника билим юртини тамомлаб келган бу қиз қисқа вақт ичида мураккаб ихтисосни эгаллади, ноёб ишлаб чиқаришнинг ҳамма потокларида ишлашни ўрганиб олди.

Бугун у жиддий имтиҳондан ўтмоқда. Смена бошлиғи Татьяна Воробьева Назирага минглаб энг нозик оппоқ ип югуриб ўта бошлайдиган энг масъулиятли участкани топширди. Бу ерда алоҳида маҳорат ва эътибор талаб қилинади. Андаккина эҳтиётсизлик бракка олиб боради. Аммо ёш коммунист ишончни оқлади.

Ўтган йилнинг якунлари юзасидан тармоқдаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби деб топилган Татьяна Воробьеванинг комсомол-ёшлар сменаси ленинча коммунистик шанбалик кунида ўзининг юксак маҳоратини яна тасдиқлади. Тежаб қолинган хом ашёдан 16 апрель куни ишлаб чиқарилган сунъий жуннинг ҳамма 20 тоннаси биринчи навга қабул қилинди. Унинг уч тоннадан кўпроғи пландан ташқари ишлаб чиқарилди. Меҳнатдаги бу ғалабада ёш коммунист Назира Камолованинг ҳам ҳиссаси бор.

Шу куни бирлашманинг бошқа цехларида ҳам иш қайнади. Химиклар неча юз минг сўмлик турли-туман маҳсулот ишлаб чиқардилар.

МУБОРАК:

БАРҲАНЛАРДА ШАҲАР ЎСМОҚДА

ИЛГАРИ ҳаётдан асар бўлмаган даштда қад кўтарган Муборак шаҳрининг қурилиш майдончаларида шу куни қолоқлар бўлмади.

«Узбекгазжилстрой» трестидан Раиса Сташкова бошлиқ бригада 40 квартирали уй-жой биносини пардозлаш билан банд эди. Ҳар бир ишчи нормадаги 12 квадрат метр девор ўрнига 18 квадрат метр деворни сувоқ қилишди. А. Никитин бошлиқ бригада девор ғиштини текис терганлиги бунга ёрдам берди. Бунинг натижасида вақт ҳам тежалди.

Бошқа қурилиш бригадалари ҳам «Қизил шанбалик»да астойдил меҳнат қилдилар. Шу куни Муборак аҳолиси салкам 500 квадрат метр саҳнли уй-жой олди.

Шу куни бошқа коллективлар 240 ўринли касалхона комплекси, 140 ўринли болалар боғчаси сингари муҳим объектларда ишладилар. Руслар, ўзбеклар, туркманлар—элликдан кўпроқ миллат намояндалари ёнма-ён туриб меҳнат қилдилар. Муборак газни қайта ишлаш заводининг тўртинчи навбатини барпо этишда эса Нерсес Азарьян бошлиқ совет-болгар комплекс бригадаси, айниқса, ўзини кўрсатди. Бу бригада олтингугуртни тозалаш қурилмасида темир-бетон конструкцияларни монтаж қилиб, смена топшириғини анча ошириб адо этди.

АНГРЕН:

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ЁҚИЛҒИ

ДУХОВОЙ оркестр садолари электричкаларнинг ҳуштакларига, экскаваторлар ва карьердаги қудратли самосвалларнинг шовқинига қўшилиб кетди. Эрталабки шабада транспарантларни ҳилпиратиб турибди. Бу транспарантларга: «Шанбаликда пландан ташқари 1000 тонна Ангрен кўмирини берамиз! — деган сўзлар ёзиб қўйилган.

«Ангренский» кўмир разрезида ҳамма нарса олдиндан тайёрлаб қўйилган: кўмир забойлари тозаланган, темир йўллар, автомобиль йўллари ремонт қилинган. Шу боисдан механизаторлар бир дақиқа ҳам вақтни бой бермай, дарҳол ишга киришдилар.

«Вертушкалар» — юкини ўзи бўшатадиган вагонларнинг составлари бирин-кетин отваллар сари юриб кетди. Транспортёрлар саралаш станцияларига тўхтовсиз кўмир етказиб турибди.

Кунлик топшириқни бажармаган бироnta ҳам кончи бўлмади. 75 минг кубометр — белгиланганидан уч минг кубометр кўп очилган жинслар отвалларга жўнатилди. Истеъмолчиларга 14 минг тонна ёки планда белгиланганидан минг тонна кўп кўмир юборилди. Кончилар ўз сўзлари устидан чиқдилар!

СИРДАРЁ:

ОЛИС САФАР ОЛДИДАН

СИРДАРЁ рефрижератор депоси штабининг рапортида: «Шанбалик Совет Иттифоқининг темир йўлларида ўтказилади», деб ёзиб қўйилган машинистлар, слесарлар, аппаратчилар— корхонанинг жами 1150 нафар меҳнатчиси 16 апрель куни бепоён Ватанимиз территориясида совутиш секцияларини бошқардилар. Улар турли юкларни — асосан озиқ-овқат маҳсулотларини юзлаб жойларга етказиб бермоқдалар. Бу сафарларнинг кўпчилиги йил бошидан буён тежалган ёнилғи ҳисобига бажарилмоқда.

«Қизил шанбалик»ни Сирдарёда, депо цехларида ўтказган кишилар эса бешта вагондан иборат бутун бир рефрижератор секциясини сафарга тайёрлаб қўйдилар. Ишчиларнинг бир қисми янги корпус қурилишида ишладилар; ўн кубометр темир-бетонни монтаж қилдилар.

«Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнатсевар коллективи коммунистик шанбаликда ажойиб ватанпарварлик намуналарини кўрсатди. Шу куни корхонанинг Валерий Матицин бошлиқ йиғувчи-слесарлар бригадаси юксак меҳнат унумдорлигига эришди. Меҳнат байрами кунида корхонанинг бош конвейерида 18 та трактор тайёрланди. Суратда: коммунист Валерий Матицин бошлиқ бригада йиғувчи-слесарлари.

В. Молгачев фотоси.

Шанбаликнинг бориши ҳақидаги хабарлар эрталабданоқ — зарбдор сменаларнинг қатнашчилари дастлабки меҳнат муваффақиятларига эришишлари биланоқ республика штабига кела бошлади. Телефон, телеграф, телетайп пландан ташқари ишлаб чиқарилган машиналар барпо этилган янги кўчатзорлар ва хиёбонлар, ишлов берилган минглаб гектар экинзорлар, савдо тармоқларига жўнатилган кўплаб халқ истеъмол моллари, терилган ғиштлар ва ётқизилган бетон кубометрлари тўғрисидаги хабарларни етказиб турди... Буларнинг ҳаммаси тийинигача ҳисоблаб чиқилади, «Қизил шанбалик»да орттирилган тажриба эҳтиёт қилиб сақланади.

Ҳозирча куннинг дастлабки якунлари чиқарилди. Владимир Ильич туғилган кун шарафига Ўзбекистоннинг коллектив туҳфаси ана шундай бўлди.

Коммунистик меҳнат байрамида тўққиз миллиондан кўпроқ киши қатнашди.

45 миллион сўмликдан кўпроқ ҳар хил техник маҳсулот ишлаб чиқарилди. 13 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

Мингдан кўпроқ завод ва фабрика, колхоз, автобаза ва депо, авиакорхона ва қурилиш бошқармаси ишда шанбаликка тайёргарлик кўриш давомида тежалган материаллар, энергия ва хом ашёдан фойдаланди.

Шу тариқа коллективлар беш йиллик фондига 7 миллион 800 минг сўм пул қўшдилар.

Репортажни ЎзТАГ мухбирлари: Р. Бичурин, Е. Величанская, Л. Долина, Ю. Иброҳимов, А. Канушкин, Ю. Кружилин, В. Лихачев, О. Панова, С. Рухмалев, У. Саксонбоев, А. Скоробогатов, Д. Субонқулов, В. Татаринов, Л. Токарев, А. Фозилов, С. Фенютин, В. Черноморский, И. Шварцман, В. Шумайловлар олиб бордилар.

ДЕЛЕГАЦИЯНИНГ ВИЗИТИ

«Буюк Британия — СССР» уюшмасининг президенти, Англиянинг собиқ бош министри Г. Вильсон бошчилигидаги шу уюшма делегацияси Тошкентга келди. Делегация аъзолари Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар ва экономикани ривожлантиришда, миллий маданиятни равнақ топтиришда республика меҳнаткашлари эришган ютуқлар билан танишдилар. Меҳмонлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини, шаҳарнинг янги қурилиш районларини кўздан кечирдилар, метрополитенда саёҳат қилдилар.

Делегациянинг Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг активлари билан учрашувида Г. Вильсон Тэтчер ҳукумати Буюк Британия билан СССР ўртасидаги дўстона алоқаларнинг фойдали эканлигини тушунади, деб умид билдирди.

16 апрель куни Г. Вильсон ва делегациянинг бошқа аъзолари Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев билан учрашдилар. Бўлиб ўтган суҳбатда Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри Б. А. Абдураззоқов иштирок этди.

Уюшма аъзолари Самарқандга сафар қиладилар.

(ЎзТАГ).

Тўқимачилар учун шифохона

16 апрель куни Тошкент тўқимачилик комбинатида тунги санаторий-профилакторий очилди. Шифохона комбинат яқинидаги территорияда жойлашган.

Иккита турар жой корпуси бўлган тўрт қаватли бинода икки ўринли номерлар бўлиб, уларда барча қулайликлар мавжуд. Хоналар замонавий мебель билан жиҳозланган. Шифохонанинг ҳордиқ чиқариш залларида рангли телевизорлар, «Россия» музика комбайни қўйилган. Бино деворларига тўқимачилар маданият саройи тасвирий санъат студиясида яратилган картиналар осиб қўйилган.

Профилакторийни қуришда ва жиҳозлашда комбинатнинг барча фабрикалари қатнашди. Меҳнат коллективларининг кучи билан аквариумлар, нақшинкор ёғоч панжаралар тайёрланди.

Ҳозир комбинатнинг Тошкент денгизида дам олиш зонаси, Бўстонлиқ районида «Текстильщик» пионер лагери бор. Поликлиника ва стационари бўлган медицина санитария қисми, стадион ва сузиш ҳовузи бўлган спорт комплекси, 19 та болалар боғчаси ва яслиси ишлаб турибди.

(ЎзТАГ мухбири).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги, республика граждан авиациясини ривожлантиришга катта шахсий ҳисса қўшганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Ғани Мазитович **Рафиқов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

БУЮК ПОЧИНГА САДОҚАТ

(Боши биринчи бетда).

— Ана шу марраларга эришишда ҳар биримиз катта шахсий жавобгар эканлигимизни яхши биламиз, — деди пардозловчи Ю. Вобликов.

Станоксозларнинг сўзи билан иши бир. 16 апрелдаги зарбдор вахта чоғида завод 230 минг сўмлик маҳсулот тайёрлади. План топшириғи ошириб бажарилди.

И. А. Лихачев номидаги автозавод меҳнаткашлари ленинча коммунистик шанбалик топшириқларини бажаришга киришганларида ҳали бош конвейер ишга туширилмаганди. «Иссиқ» цехлардан заготовкалар кела бошлади. Зарбдор ишлаш учун заготовкалар ғамлаб қўйилди. Ниҳоят конвейер лентаси юра бошлаганида йиғувчилар дарров ишга киришдилар. Шундай қилиб, конвейердан биринчи машина тушди. Уни йиғиш социалистик мусобақа зарбдорларига ишониб топширилди.

ЗИЛ меҳнаткашлари сифатли халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ҳам муттасил кўпайтириб бормоқдалар. 16 апрель куни автозаводчилар харидоргир рўзғор холодильникларидан ярим мингта тайёрладилар.

Москвадаги «Трехгорная мануфактура» комбинатида меҳнат байрами машиналарни кўплаб ишлатиш резервларининг кўриги бўлди.

16 апрель куни комбинатда 6 тонна калава тайёрланди, 300 минг метр газлама тўқилди.

«Мосстрой-8» трестининг қурувчилари шанбалик куни пойтахтнинг кўпгина районларида ишлади. Улар озиқ-овқат саноатининг янги қурилишларига алоҳида эътибор бердилар.

Шу объектларнинг кўпи — Коровинодаги балиқни қайта ишлайдиган комплекс, «Колос» бирлашмасининг экспериментал корпуси, Хлебников мева-сабзавот базасининг сабзавот омбори — йилнинг ишга тушириладиган объектларидир. Картошка ярим фабрикатларини, хамир маҳсулотларини тайёрлаб чиқарадиган «Колос» бирлашмаси корпусини қуришда шанбаликни ўтказиш ташаббускорларидан бири А. Белов бригадаси ҳам ишламоқда.

—Ўртоқларим ўзларига талабчан кишилар. Лекин бригада 16 апрель кунги сменадан мамнун, — деди Анатолий Иванович. — Одатдаги кунларга нисбатан кўпроқ иш қилинди. Ҳамиша шундай натижаларга қандай қилиб эришиш мумкинлигини ўйлаб кўрмоқчимиз. Шанбалик бунинг резервлари борлигини кўрсатди. Трест коллективи оширилган топшириқни уддалаб беш йиллик фондига қарийб 19 минг сўм пул ўтказди.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ электротехника институтининг синаш зали шу апрель шанбалигида кўклам биринчи момоқалдироқ яшини ёритганидек чароғон этди. Бу ерда бир неча янгилик пировард текширувдан ўтди.

16 апрель куни миллион-миллион москваликлар завод ва фабрикаларнинг цехларида, илмий лабораторияларда, қурилишлар ва транспортда ғайрат билан аҳил ишлади. Кўп кишилар пойтахт кўчалари ва майдонларини ободонлаштиришга ўз ҳиссаларини қўшдилар. Баҳорнинг шу шанбалиги кўчалар ва майдонлар жамолини янада очиб юборди. Коммунистик меҳнат байрами концертлар, халқ сайиллари билан тугади. Артистлар, ёзувчилар, рассомлар шанбалик қатнашчиларининг меҳмонлари бўлдилар.

(ТАСС мухбири).

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ

Бекобод металлургия комбинатининг илғор коллективларидан бири — прокат цехидан Петр Алексеевич Киндинов бригадаси йиллик социалистик мажбуриятини бажарди. Бригадада нормадаги 50 тонна ўрнига 53,7 тонна юқори сортли прокат ишлаб чиқарилди. Бундай ишлаб чиқаришга йил охиригача эришиш мўлжалланган эди.

Сменалар орасида бекор туриб қолиш анча камайтирилганлиги муваффақиятни таъминлади. Меҳнатни ташкил этишнинг илғор усули шундай самара берди.

БИР ОТАРДАН ИККИ ОТАР

Бухоро районидаги «Қоровулбозор» совхозининг чўпони Даврон Бурхонов улкан ютуқни қўлга киритмоқда. Қарийб ҳамма совлиқлар эгиз қўзи, баъзилари эса учтадан қўзи бермоқда.

Д. Бурхонов беш йилликнинг учинчи йилида ҳар юз бош совлиқдан 220 тадан қўзи олиш учун курашмоқда.

1985 ЙИЛ ҲИСОБИГА

Э. Тельман номидаги Бухоро трикотаж фабрикасининг илғор тўқувчиси Назокат Сувонова беш йилликнинг сўнгги йили ҳисобига меҳнат қила бошлади. У икки йилу уч ой мобайнида 80 тонна трикотаж газлама ишлаб чиқарди. Юксак маҳорат, иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиш натижасида бундай кўрсаткичга эришилди. Н. Сувонова корхонада биринчилардан бўлиб тиғиз графикда ишлашга ўтиб, нормадаги икки дастгоҳ ўрнига тўрт дастгоҳга хизмат қилаётир.

ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ТУҒИЛГАН КУННИНГ 500 ЙИЛЛИГИГА

УЛУҒ АДИБ ВА АЛЛОМА

Воҳид ЗОҲИДОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

Узоқ ўтмишда ижтимоий ҳаётнинг кўпгина соҳаларида муҳим роль ўйнаган йирик сиймолардан бири Заҳириддин Муҳаммад Бобурдир. У ўз даврида истеъдодли давлат арбоби, талантли ёзувчи ва санъат, адабиёт ҳамда фаннинг қадрини биладиган атоқли олим бўлган. Унинг музика, шеърият ва ҳарбий иш ҳақида ёзган рисолалари бизгача етиб келмаган бўлса ҳам, бироқ унинг бошқа қатор асарлари илмий жиҳатдан катта аҳамиятга эга бўлиши билан Ғарб тарихчиларини қизиқтириб келгани каби, Ўрта Осиё, Афғонистон, Ҳиндистон ва Эрон тарихини текширувчи шарқшунос олимлар учун ҳам кўпдан бери илмий таянчлардан бири бўлиб келмоқда.

Бобурнинг фикр доираси ниҳоятда кенг, унинг эрудицияси жуда чуқур, хотираси эса, «Бобурнома»да кўзга ташланишича, ғоятда кучли, ҳақиқатан ҳам кишини ҳайратда қолдирадиган даражада бўлган. Уни коинотдаги, табиатдаги барча нарсалар қизиқтиргани сингари, ижтимоий ҳаётдаги барча ҳодиса ва соҳалар ҳам қизиқтирган ва у ҳақиқатан ҳам ҳамма нарса билан шуғулланган. Бунда у ҳамма вақт камолотга ва янгиликка интилган.

Бобур ҳатто алифбе масалалари билан ҳам шуғулланган. У турк тиллари системасида сўзлашувчи халқлар орасида араб алифбесини ислоҳ қилинган, осонлаштирилган алифбе билан алмаштириш маъқул эканлиги масаласини амалий равишда биринчи бўлиб таклиф қилди ва бу янги алифбенинг конкрет лойиҳасини ўзи ишлаб чиқди. Чиндан ҳам Бобурнинг ўзи томонидан «Хатти Бобурий» деб аталган бу алифбе ўзбек тили хусусиятларига мос келмайдиган, ниҳоятда мураккаб, қийин араб алифбесидан кўп ҳолларда тубдан фарқ қилар эди. Бобурнинг мазкур алифбеси араб алифбесига нисбатан содда ва қулай бўлганлигини, масалан, унинг ҳеч қандай нуқталари (осткиси ҳам, усткиси ҳам) бўлмаслигиёқ кўрсатиб туради.

Бу, шубҳасиз, Бобурнинг энг катта хизматларидан бири ҳисобланади.

Бобурдан башариятга буюк маънавий бойлик қолган. У ўз ижодиёти ва фаолиятининг прогрессив томонлари, прогрессив фикрлари билан бизга қадрлидир.

Ўзбек адабиётини ривожлантиришга Бобур ўзининг катта ҳиссасини қўшган. Унинг энг яхши асарлари ўзбек адабиётида ажойиб воқеалардан бири бўлиб қолган, жаҳон адабиёти хазинасига кирган.

Бобур Навоий, Лутфий, Хисрав Деҳлавий ва Шарқнинг бошқа буюк шоирларининг энг яхши традицияларини ижодий давом эттиради.

Бобурнинг мероси кўп турлидир. У ҳам шоир, ҳам прозаик бўлган. У музика, поэтик ҳамда ҳарбий иш бўйича илмий трактатлар ёзган. Фаннинг тарих, география, ирригация, флора, этнография ва бошқа соҳалари ҳақида қимматли маълумотлар берган. У ўз замонасининг ижтимоий шароитини, адабиёт ва маданиятининг аҳволини ва ғоявий оқимларни таҳлил қилган, катта-катта ҳодисаларга, давлат, сиёсий ҳамда маданият арбобларининг етакчиларига муҳим характеристикалар берган, жамиятнинг кўпгина камчиликларини очиб ташлаган. Бахтга қарши, Бобурнинг юқорида айтилган поэтика, музика, ҳарбий иш ҳақидаги илмий трактатлари бизгача етиб келмаган. Уларнинг қанчалик қимматли эканликлари баъзи маълумотлардан, чунончи, Алишер Навоийнинг назарий-адабиётшунослик асарларига Бобурнинг берган баҳоларидан ҳам кўриниб туради.

Бобур асарларининг тематикаси кенг ва хилма-хилдир. У кўпгина ёзувчилардаги тематик торлик, ғоявий ожизликларни босиб ўтиб, умуман, воқеликни, хусусан, ижтимоий фикрни, социал ҳаётни кенгроқ қамраб олишга интилади ва бу соҳада кўпгина ютуқларни қўлга киритади. Этика ва эстетика, кишиларнинг маънавий қиёфалари, дин, ҳокимият ва фан масалалари, ёр ва унга бўлган муҳаббат, Ватан ҳақидаги ўйлар, унга интилиш, замондан норозилик, ҳаётни севиш — Бобур асарларининг тематикаси шундай. У қатор формалистик усул ва воситалардан, бемаъни чучмалликлардан қочиш кераклигини айтади, ўз фикрини аниқ, ростгўйлик билан ифода қилишга интилиш зарурлигини уқтиради.

Бобур бу масалага бир неча бор қайтади, бу эса, унинг мазкур масалага қанчалик аҳамият берганлигини кўрсатади. У ўз ўғлига мурожаат қилиб, ёзувчи ўзи ёритиши лозим бўлган нарсани ҳақгўйлик билан тасвирлаши кераклигини айтади, ёзувчининг ўзи ва ўқувчи қисқа, аниқ ва ростгўйлик билан тасвирлаган воқеадангина ҳузур қилиши мумкинлигини қайд қилади.

Бобурнинг эстетик мулоҳазалари ҳаммадан олдин ғоявий жиҳатдан қашшоқ, сохта бўлган энг тескаричи гуруҳларнинг интилишларини ўзида ифодалаб, жамият тараққиётига салбий таъсир кўрсатган реакцион адабиётнинг руҳига зид бўлиш билан, шубҳасиз, катта ижобий аҳамиятга эга бўлди. Бобур ўзининг қатор асарларида шу юқоридаги қоидаларга жуда усталик билан риоя қилиб, ҳаётнинг ажойиб чизилган реалистик картиналарини беради.

Бобурнинг реализмга интилиши жиддий ижтимоий-сиёсий масалаларда ҳам кўринади. Бунда у баъзан чуқур реализмга, ҳақиқий умумлашмагача, инсон қалбининг ҳолатини ва сирини моҳирона очишгача бориб етади. Бу ҳолларда унинг асарлари чуқур эмоционал кучга, таъсирчанлик ва катта ижтимоий моҳиятга эга бўлади.

Инсон ва воқеликни тасвирлашдаги реалистик интилишлар Бобур тили, услубининг соддалиги, мазмундорлиги, ихчамлиги ва ёркинлигида ҳам кўринади. Асарларининг тили халқ тилига жуда яқин. Унинг тили фақат ўзининг соддалиги билангина эмас, балки, халқ тилидаги сингари аниқ, ёркин образлилиги билан ҳам ажралиб туради.

Юқорида кўрсатиб ўтилганлардан ҳам кўриниб турибдики, Бобур асарларида ўз замонасидаги норозилик, тақдирга қарши аччиқ нолишлар баралла эшитилади. Бундай норозилик ва эътирозлар Бобур поэзиясига чуқур фикрлик ва социал моҳият бағишлайди.

Булар дастлаб Бобурнинг жаҳолат ва қийин кураш йилларидаги ғоя ва интилишларнинг ҳаддан ошган реакция билан тўқнашуви ила изоҳланади. Шунингдек, улар курашнинг оғир ва мураккаб шарт-шароитлари билан, сотқинлик, жаллодлик ва очкўзликнинг ҳеч қандай чегарасини билмайдиган, ниҳоятда жоҳил ва бефаҳм одамлар орасига тушиб қолган, узоқни кўрадиган, ўзича ақлли, фаросатли феодал ҳокимнинг ҳаёти ва фаолияти билан ҳам изоҳланади.

Замондан норозилик, тақдирга қарши эътироз Бобурда баъзан жуда кескин ва ғазабли ифодаланади.

Унинг норозилиги, айниқса, бегона юртларга бориб қолиб, Ватанни соғиниб юрган кезларида кескин тус олади:

Яна маҳруми Хонумон
қилдинг,
Яна овори жаҳон қилдинг,

деб ёзган эди Бобур.

Умуман, бегона юртларга бориб қолиб тортган азоблари, Ватанга муҳаббат, уни соғиниш, унга интилиш Бобур поэзиясининг марказий масалаларидан ҳисобланади.

Бобурнинг бу масалага бағишланган поэтик сатрлари — самимият билан тўла мазкур сатрларда авторнинг чуқур руҳий кечинмалари ифодаланган:

Ёд этмас эмиш кишини
ғурбатда киши,
Шод этмас эмиш кўнгулни
меҳнатда киши.
Кўнглум бу ғарибликда шод
ўлмади, оҳ.
Ғурбатда севинмас эмиш,
албатта, киши.

Ёки:

Толеъ йўқи жонимға
балолиғ бўлди,
Ҳар ишники айладим,
хатолиғ бўлди.
Ўз ерни қўюб Ҳинд сори
юзландим,
Ёраб нетайин, не юз
қаролиғ бўлди.

Бобур асарларида бир қанча бошқа масалаларда ҳам ўз давридаги шарт-шароитга нисбатан қатор илғор ва прогрессив фикрлар айтган.

У фан ва билимнинг аҳамиятини қайд қилади. Инсонлар чинакам одам бўлишни истасалар фан ва билимни эгаллашлари лозимлигини уқтиради.

У одамларни ҳаётни қадрлашга ва севишга, ростгўй, тўғри бўлишга, душманларга ишонмасликка, ўз шахсий манфаати кетидангина қувмасликка, ҳалол, софкўнгил бўлишга, умуман, руҳий бойликка эга бўлишга, бемаъни моддий бойлик, амалдорлик билан овора бўлиб, мазлумларни, муҳтожларни оёқ ости қилмасликка, мақсадга зўр бериб интилишга, қатъият билан қандай бўлмасин унга эришишга чақиради.

Бобур ёзади:

Давлатқа етиб меҳнат элин
унутма,
Бу беш кун учун ўзингни
асру тутма...

Бобурни мистик мақсадлар, мавҳумий дунёга интилишлар қизиқтирмаган. У ҳамма вақт реал борлиқ ҳақида ўйлаган. Уни «энг муқаддас» жойлар, «нариги дунё» ва у ердан энг яхши жой олиш каби хаёллар деярли қизиқтирмаган. У ҳақиқий дунёни, ердаги ҳаёт лаззатларини, инсон тириклигини, унинг хурсандчилигини, баҳор ва унинг латофатини севади. Агар ислом учун, ортодоксал мусулмон учун Макка энг муқаддас жой ҳисобланса, Бобурнинг Маккаси ердаги севиклидир. Мана шу севиклини, уни соғинишни у ҳамма нарсадан ҳам юқори қўяди. Бобур учун ҳаётнинг маъниси ер юзидаги латофат, гўзаллик, лаззат ва хурсандчиликлар билан бўлишдир. Бобурнинг одамларни тушкунлик ва машаққат ботқоғига судровчи мистик сафсаталарнинг адабини боплаб бериб қўйганига ҳам сабаб ана шунда.

Биз унда қуйидаги сатрларни ўқиймиз:

Ёз бўлдию бўлди яна
жаннат киби ёзи,
Хуш ул кишиким айш ила
ўтгай қишу ёзи.

Бобурни жаҳонга танитган энг муҳим асари унинг «Бобурнома»сидир.

Дадил айтиш мумкинки, бу асарда бадиий прозанинг (ривожланмаган формада бўлса ҳам) деярли маълум даражада барча элементлари бор. Автор ўз асарининг кўп қисмларини худди ана шу планда ёзади, ўз бошидан кечирган ва кўрганларини, ўзининг атрофидаги ёки тарихий алоқадор бўлган одамларни, бу одамлар нима қилган бўлсалар — уларнинг барчасини тасвирлайди. Мазкур мемуарларда авторнинг жуда чуқур билими, бадиий таланти ва маҳорати намоён бўлади.

Бобурнинг ижтимоий воқелик ва одамларнинг фаолиятларига қандай муносабатда бўлганлиги, уларни қандай акс эттирганлиги ҳақида бир-икки оғиз гапириш зарур, чунки, бу масалалар катта методологик аҳамиятга ҳам эгадир.

Марказий масала шундан иборатки, ўша даврда икки асосий йўналиш ва шунга мувофиқ икки асосий гуруҳ бор эди, бириси мамлакатда бир бутунлик ҳамда тинчлик ўрнатишга, моддий ва маданий бойликларни яратишга, иккинчиси эса, шу бир бутунликни, тинчликни, шу бойликларни емиришга ёки уларни яратиш процессини бўғишга қаратилган.

Бобур сиймосини белгилайдиган бош масала шундан иборатки, у ана шу биринчи гуруҳ тарафида эди.

Бобур, биринчидан, ҳар бир масалага холис муносабатда бўлишга ҳаракат қилади; иккинчидан, бирон кишини баҳолашда унинг фаолиятини, жамиятда тутган ўрнини биринчи планга қўйиб, унга ижтимоий томондан ёндашишга интилади; учинчидан, ижтимоий турмуш учун, жамият учун бирор фойдали иш қилган одамнигина яхши деб эътироф қилади, жамият, мамлакат, маданият ва фанга кимки зиён-заҳмат етказган бўлса, ўша одамни ёмон одам деб таъкидлайди ва уларнинг оқибатда ҳалокатга дуч келишларини уқтиради.

Буларнинг барчаси фақат назарий аҳамиятгагина эмас, балки, амалий аҳамиятга ҳам эга.

Шуни ҳам қайд қилиш лозимки, Бобурнинг қабиҳ, разил, пасткаш кишиларга бўлган нафрати бениҳоядир.

Бобур айтган эди: донишмандлар шарафли бўлишни иккинчи ҳаёт деб билганлар...

Ҳа, атоқли олим ва ёзувчи Бобурнинг ҳам иккинчи ҳаёти 500 йилдан бери давом этиб келмоқда.

Бобурнинг аҳамияти тўғрисида, машҳур ҳинд ёзувчиси Мулк Рож Онанд 1958 йилда Осиё ва Африка ёзувчилари Тошкент конференцияси минбаридан туриб шундай деган эди:

«... Сўнгги йилларда мен Москвадаги Шарқ музейида сақланаётган ажойиб санъат асарларини жуда синчиклаб ўрганиб чиқдим. Улуғ Бобур мемуарлар ёзганлиги сизларга маълум. У поэтик прозада ёзган эди. Бу китоб биз билан сизнинг меросимиздир. Бу Ўзбекистондаги каби бизда ҳам ғоят қадрланади. Ҳиндистоннинг баъзи рассомлари, жумладан, Бобурнинг чеварааси ушбу китобга расмлар чизган. Бу ажойиб қўлёзманинг бир нусхаси Москвада сақланмоқда. Уни бутун дунёдаги энг ажойиб санъат асари деса бўлади».

Совет адабиётининг классикларидан бири, забардаст адиб Александр Фадеев «Ўзбек халқининг фахри» мақоласида «Бобурнинг мўъжизакор рубоий ва ғазаллари ҳамда машҳур автобиографик асари» — «Бобурнома» ҳақида тўлиб-тошиб ёзган эди.

Ҳеч шубҳа йўққи, Бобур ва бошқа тарихий титан шахсларнинг бой меросидан давримизнинг муҳим вазифаларини бажаришда фойдаланишимиз лозим, буни қилмоқдамиз ҳам.

Бошқа масалаларда бўлганидек бунда ҳам марксизм-ленинизмнинг гениал таълимоти биз учун йўлчи юлдуздир.

Суратда: таниқли совет олими, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Собир Юнусов. У ўсимлик моддалари химияси соҳасидаги кўпгина илмий ечимларнинг муаллифидир.

В. Сироткин фотоси.

Совет фани байрами

Партия ўн биринчи беш йилликда совет фани олдига катта вазифалар қўйган. Кўп миллионли олимлар армияси саноат технологиясини такомиллаштиришга, машиналар, асбоб-ускуналар ва приборлар, дори-дармонлар ва касалликларни даволаш усулларини яхшилашга катта таъсир ўтказа оладиган тадқиқотлар қилишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйган. Маданиятни, тинчлик манфаатлари йўлида халқаро ҳамкорликни ривожлантиришда илм-фаннинг роли беқиёсдир.

15 апрелда Союзлар уйининг Колонна залида Совет фани кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, Г. И. Марчук, Л. В. Смирнов, СССР Фанлар академиясининг, СССР Медицина фанлари академиясининг, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, олимлар, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари бор эдилар.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик Е. П. Велихов доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари бутун куч ва билимимизни Ватанга хизмат қилишга, Лениннинг ўлмас иши манфаатлари йўлида сарфлаймиз, деб ваъда бердилар.

(ТАСС).

БИРЛАШМАГА — БУТУНИТТИФОҚ МУКОФОТИ

Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари автомобилчилари зонал социалистик мусобақаси якунларига кўра ўзбекистонликлар яна ғолиб чиқдилар. Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги автомобиль транспорти ва тош йўллар ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сурункасига саккизинчи марта сазовор бўлдилар.

Бу муваффақиятга «Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи муносиб ҳисса қўшди. Бирлашма мутахассислари республика автомобиль транспортида фан-техника тараққиётини янада такомиллаштириш масаласи билан астойдил шуғулланиб, қувончли натижаларга эришдилар. Ўтган йилнинг ўзидагина 411 та ечим ишлаб чиқилди. 283 ўрнига 309 янгилик жорий қилиниб, қарийб, 3 миллион сўмликка яқин иқтисодий самара олинди.

Яна бир хушхабар. Фан-техника жамияти Бутуниттифоқ Совети ва «Известия» газетаси редакцион коллегияси ўн биринчи беш йиллик учун ишлаб чиқилган комплекс программани амалга оширишдаги муваффақиятлари учун бирлашмани фахрий диплом билан тақдирлади.

А. АЛИМОВ,
«Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси пропаганда бўлими мудири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

17 АПРЕЛЬ — СУРИЯ АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ, МУСТАҚИЛЛИК КУНИ

ОЗОДЛИК БАҲОРИ

(ДАМАШҚДАН ТЕЛЕТАЙП ОРҚАЛИ ОЛИНДИ)

Сурияда апрель — бу баҳорги гуллаш ва оммавий қишлоқ хўжалик ишлари пайтигина бўлиб қолмай, шу билан бирга байрам тантаналари нишонланадиган ой ҳамдир. 1946 йилнинг апрелида мана шу кўҳна мамлакат диёрига узоқ кутилган озодлик келди. Биринчи жаҳон уруши йилларида Усмонийлар империяси армияси ўрнини эгаллаган Франция мустамлакачи қўшинлари Сурия диёридан чиқиб кетдилар. Бу Сурия халқининг ғалабаси бўлди. 17 апрель куни Франциянинг сўнгги солдати Суриядан чиқиб кетди. Ўша пайтдан бери бу кун мамлакатда мустақиллик куни ва миллий байрам сифатида нишонланади.

Сурия халқи мамлакат мустақилликка эришганидан кейинги йиллар мобайнида барча соҳаларда катта муваффақиятларга эришди. Сурия Араб Республикасининг империализмга ва сионизмга қарши изчил сиёсат ўтказиб келаётганлиги, Яқин Шарқ танглигининг адолатли тарзда ҳал этилишини, фаластинлик араб халқига ўзининг бирдан бир қонуний вакили — Фаластин Озодлик ташкилоти раҳбарлигида ўз мустақил давлатини тузишга бўлган қонуний ва ажралмас ҳуқуқи берилишини талаб қилаётганлиги сабабли у халқаро миқёсда обрў-эътибор қозонди.

Сурия диёрида инсоният маданиятининг қадимий ёдгорликлари билан бир қаторда янги-янги саноат корхоналари қад кўтармоқда. Илгари ҳувиллаб ётган дашт ерларда қишлоқ хўжалик экинзорлари вужудга келтирилмоқда. Совет Иттифоқи иқтисодий қурилишда Сурия халқига катта ёрдам бермоқда. Фрот гидроэнергетика комплекси ҳақли равишда Совет — Сурия дўстлигининг рамзи ҳисобланади. Комплекс электр энергия ҳосил қилибгина қолмай, шу билан бирга ўн минглаб гектар майдонларни обиҳаёт билан таъминламоқда.

Республика президенти Ҳафиз Асад темир йўлларни Совет — Сурия дўстлиги мустаҳкам пойдеворига қўйилган яна бир ғишт деб атади. Кейинги йилларда СССРнинг иқтисодий ва техникавий кўмагида Сурияда юзлаб километр узунликдаги янги йўллар, ўнлаб вокзаллар бунёд этилди. Ҳозирги вақтда мамлакатнинг Қамишли ғалла конидан буғдой, Тартус портидан пўлат прокати ва арматура, Ўрта денгиздаги Латакия ва Тартус портларидан турли моллар мустаҳкам темир йўл транспорти орқали ташилмоқда.

Мамлакатда маҳаллий бошқарув органларига яқинда бўлиб ўтган дастлабки сайловни муҳим ички сиёсий воқеа деб баҳоламоқдалар. Сайловда миллий тараққийпарвар фронт номзодлари катта ғалаба қозондилар. Сайланган депутатлар орасида Сурия жамияти турли табақаларининг вакиллари, жумладан ишчилар ва деҳқонлар, зиёлилар борлиги диққатга сазовордир.

Сурияда мактаб ёшига етган деярли барча болалар ўқимоқда. Саводсизликни тугатишга катта эътибор берилаяпти. Қарийб ҳар бир аҳоли пунктида саводсизликни тугатиш курслари очилган.

Исроилнинг Сурияга қарши доимо янги агрессияси хавфи бўлмаганида бу муваффақиятлар янада катта миқёсда бўлур эди. Америкалик ҳомийлар томонидан қўллаб-қувватланаётган Тель-Авив босиб олинган Ливанда, Сурия билан чегарада ўз қўшинларини кўпайтирмоқда. Исроил Яқин Шарқда янги уруш чиқаришга ҳозирлик кўраётганлигига шак-шубҳа йўқ.

Сурия раҳбарлари вазиятнинг жиддий эканлигини англаган ҳолда агрессор тўсатдан зарба урушига имконият бермаслик учун барча зарур ишларни қилмоқдалар. «Сурия халқи, — деди президент Ҳафиз Асад, —сионист агрессорларга қарши курашда ўз кучлари ва имкониятларигагина таяниб қолмай, шу билан бирга дўст Совет Иттифоқи бошчилигидаги социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг мададига ҳам таянади».

Бу йил Сурияда баҳор алоҳида аҳамиятга эга. Вашингтон гиж-гижлаётган Исроил агрессия бошлайдиган бўлса, мамлакат уни даф этишга шай бўлиб турибди. Исроил ўзининг янги агрессиясини бошлаши мумкин бўлган Ливан — Сурия чегара районидаги жанговар позицияларда турган Сурия армиясининг солдатлари душманга зарба беришга, ўз ватанининг курашда қўлга киритган мустақиллигини ҳимоя қилишга азму қарор берганликларини айтмоқдалар.

Н. ЛЕВЧЕНКО,
ТАСС мухбири.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ИНҚИРОЗ ТУФАЙЛИ

Италияда бу йилги давлат бюджети лойиҳасида социал эҳтиёжлар, медицина хизмати, пенсия таъминоти учун ажратиладиган давлат маблағларини қисқартириш кўзда тутилган. Шу муносабат билан демократик матбуотнинг таъкидлашича, ҳукуматнинг халққа қарши қаратилган ҳаракатларига қарамай, Италия иқтисодий танглик ботқоғидан чиқа олмаяпти. Пул қадрсизланиши аввалгидек 16 процентдан кўп, ишсизлар 2 миллиондан ошиб кетди. Ҳозирги маъмуриятнинг иқтисодий сиёсати деб таъкидлайди «Унита» газетаси барча соҳаларда тўла инқирозга юз тутди.

НАРХЛАР ОШМОҚДА

Яқинда Япониядаги «Нагоя Тэцудо» темир йўл компаниясининг билетлари нархи 15 процент қимматлашди. Мамлакат транспорт министрининг хабар қилишича, министрлар кабинетининг яқинда бўлиб ўтган кенгашида тасдиқланган бу қарор кучга кирди. «Нагоя Тэцудо» компаниясида нархлар ошгандан кейин мамлакатнинг бошқа хусусий темир йўлларида ҳам билетлар нархи қимматлашмоқда.

ДЕҲҚОНЛАР ХОНАВАЙРОН БЎЛМОҚДА

Австрия деҳқонларининг 1982 йилдаги реал даромади аввалги йилдагига нисбатан 3,7 процент қисқарди, деб хабар қилади мамлакатдаги иқтисодий ташкилотлар институти. Қишлоқ хўжалик машиналари, ўғит ва уруғликнинг тобора қимматлашаётганлиги бунинг асосий сабабларидан биридир. Чунончи, 1982 йилда нархлар 5,7 процент ошди. Айни вақтда деҳқонлардан маҳсулот харид қилиб оладиган озиқ-овқат концернлари харид нархларини ўз билганларича пасайтирмоқдалар. Натижада кун кечиришда ниҳоятда қийналаётган юзлаб деҳқон оилалари шаҳарларга кетиб қолмоқдалар. 1980 йилда мамлакатда 34 мингдан кўп майда ва ўрта хўжаликлар бутунлай хонавайрон бўлди.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

Т. ХЕЙЕРДАЛ ТОПИЛМАСИ

Норвегиялик таниқли тадқиқотчи Тур Хейердал ўз экспедицияси билан бирга Мальдив оролларида жуда қадимги юксак ривожланган цивилизация қолдиқларини топди, деб хабар беради ЮПИ. Топилган нарсалар ва бинолар бу маданиятнинг тўрт минг йил муқаддам Инда водийсида мавжуд бўлган цивилизация билан алоқасини кўрсатмоқда.

ҲОДИСА

АЖАЛ ОВИ

Балиқчилик тўрларига тушиб қолган торпеда портлаши натижасида туркиялик балиқчилардан тўрт киши ҳалок бўлди, уч киши оғир яраланди. Торпеда Босфор тубида биринчи жаҳон уруши давридан буён ётган. Рейтер агентлигининг хабар қилишича, портлаш балиқчилар ўз тўрларидан ажал овини чиқариб ташлашга уринганларида содир бўлган.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

Маълумки, ўтган йили «Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси билан Ўзбекистон табиатни муҳофаза қилиш жамияти республика Совети атроф-муҳитни муҳофаза қилиш масалаларини пропаганда қилишни яхшилаш мақсадида энг яхши очерклар, лавҳалар, мақолалар ва репортажлар учун «Табиат ва инсон» деган очиқ ижодий конкурс эълон қилган эди. Яқинда конкурс комиссияси конкурс натижаларига якун ясади.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцион коллегияси ва Ўзбекистон табиатни муҳофаза қилиш жамияти республика Совети президиуми конкурс якунларига кўра, қуйидагиларни ғолиб деб топди.

I даражали диплом ва битта биринчи мукофот ёзувчи Н. ХОЛБЎТАЕВ (Нурали Қобул)га «Тоғларда қолди қалбим» публицистик мақоласи учун берилди.

Ёзувчи Эмин УСМОНОВ «Табиат — инсоннинг онаси» публицистик мақоласи учун II даражали диплом ва битта иккинчи мукофот билан тақдирланди.

Навоий область, Нурота шаҳридаги 2-ўрта мактабнинг «Ориентир» туристик-ўлкашунослик тўгараги раҳбари, география ўқитувчиси Р. АҲМЕДОВ «Гўзалликни ардоқлайлик» мақоласи учун III даражали диплом ва битта учинчи мукофотга лойиқ кўрилди.

ГАЗЕТХОН ИЛҲОМИ

ВАТАН

Тупроғинг зардан азиз эй, беғубор осмон Ватан
Боғларингга тоабад халқ сидқидил боғбон Ватан.

Қайга борманг дилда шодлик, ҳамма меҳнат айлагай,
Токи тинчлик барқарордур юксалур ҳар он Ватан.

Сен омон бўлсанг элатлар тинч бўлур, яшнар мудом,
Толма тинчлик йўлида, истар шуни ҳар жон, Ватан.

То тирикман не юмуш бўлса буюр, садқанг кетай!
Деҳқоний ҳам сенга содиқ камтарин ўғлон, Ватан.

Тўхтамурод ДЕҲҚОНИЙ.

ЯНГИ БОҒ

Косонсойликлар ҳар йили хайрли иш қиляптилар. Ўтган йили «Қоракўл» массивида 35 гектар ерга кўчат экиб, боғ барпо этилган эди. Бу йил ҳам 25 гектарга кўчат экилди. Бу яна бир янги боғ ташкил этилди демакдир. Косонсой шаҳридаги мактаб ўқувчилари, турли ташкилот коллективлари, шаҳар меҳнаткашлари кўчат ўтқазиш ҳашарида актив қатнашадилар.

Ю. ШАРИПОВ.

НАФОСАТ КЎЗГУСИДА

Республикамизда мана, бир неча кундирки, тасвирий санъат ҳафталиги давом этмоқда. Ҳафталик программасига мувофиқ турли маданият масканларида рассомларнинг кўргазмалари ташкил этилди. Санъат мухлислари билан мўйқалам соҳибларининг учрашувлари бўлиб ўтаётир.

Пойтахтимиздаги Кино уйида икки таниқли санъаткор — ҳайкалтарош Роберт Авакян ва рассом Юрий Талдикин асарларидан ташкил топган кўргазма очилди. Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазмалар залида эса, рассомлик билан шуғулланадиган болаларнинг ишлари намойиш этилмоқда. Суратларда (чапдан) ҳайкалтарош Р. Авакяннинг «Пўлат қуювчи». 2. Ю. Талдикиннинг «Самарқанд» асарлари. 3. Болалар асарлари кўргазмасида.

В. Молгачев фотолари.

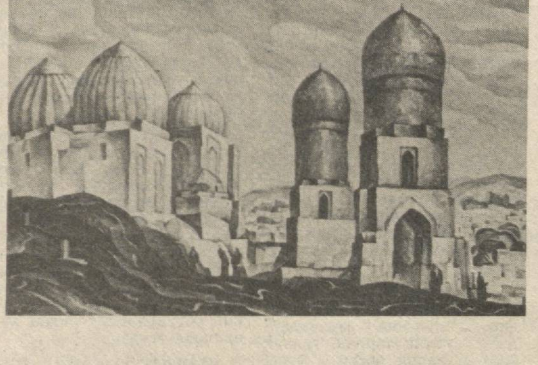

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Халқлар дўстлиги орденли «Ўзбекистон» нашриёти қуйидаги китобларни нашрдан чиқарди

В. И. ЛЕНИН. Социализм ва дин. Ишчилар партиясининг динга муносабати ҳақида.

В. И. Лениннинг мазкур асарларида социалистик давлат билан Коммунистик партиянинг дин ва диний ташкилотларга муносабатларининг асослари белгилаб берилган.

И. А. АЛИМОВ, Р. Ш. ПЎЛАТОВА, М. Ф. Солдатов. Шаҳарнинг қишлоққа оталиқ ёрдамига партия раҳбарлиги.

Ушбу брошюрада Тошкент шаҳар партия ташкилотининг қишлоқ хўжалиги моддий-техника базасини мустаҳкамлашда қишлоқ меҳнатчиларига ишчилар синфининг оталиқ ёрдами кўрсатиши ва бундай ёрдамни янада кенгайтириш соҳасидаги иш тажрибаси ёритилган. Қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ ишларни механизациялаш, электрлаштириш ва химиялашда, чорвачилик комплекслари, уй-жой бинолари ва маданий-маиший объектлар қурилишида, маданий соҳада шаҳарнинг қишлоққа бераётган ёрдамини ёритишга алоҳида эътибор қаратилган.

Қ. ФОЗИЛХЎЖАЕВ. Ўзбек халқининг шонли фарзанди.

Китобчада Ленин партияси тарбиялаб вояга етказган ва кўп йиллар мобайнида масъул лавозимларда ишлаган ҳамда ўзининг бутун кучини Коммунистик партия ишига ва социалистик Ватанга сидқидилдан хизмат қилишга бағишлаган атоқли партия ва давлат арбоби — Абдужаббор Абдураҳмоновнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилинган.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
22—26 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ
«МАГНЕТИК БЕНД» ГРУППАСИНИНГ
ГАСТРОЛЛАРИ

Бадиий раҳбар — Гунар ГРАБС.

22, 25, 26 апрелда соат 20.00 да,
23 апрелда соат 17 ва 20.00 да,
24 апрелда соат 14, 17 ва 20.00 да бошланади.

КАССА ҲАР КУНИ СОАТ 10 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Справкалар олиш учун телефонлар: касса — 46-03-12, 46-70-31; администратор — 46-07-53, 46-68-77.

●

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ КИЕВ ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

институтнинг Тошкент филиалида ишлаш учун авиация техникасининг пишиқлиги фани бўйича доцент

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033, Тошкент шаҳри, 33-алоқа бўлими, Гоголь кўчаси, 77-уй. КИИГАнинг Тошкент филиали.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
19 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДА
СССР биринчилиги учун «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЧЕРНОМОРЕЦ» (Одесса) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

●

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 17/IV да Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Фароғат Раҳматова, Маҳмуджон Ғофуров, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Шуҳрат Расулов ва Файзулла Аҳмедовларнинг ижодий кечаси.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва циркининг «Етти ажойиб масхарабози» программаси (13, 16, 19.30).

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети бадиий коллективлари этнографик ансамблининг хонандаси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ш. Эргашевга онаси

Ойнисабиби ТУРАХУЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети республика радиоси коллективи музикали эшиттиришлар Бош редакциясининг редактори А. Мирҳабибовга отаси

Яҳё МИРҲАБИБОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ахборот

НАМАНГАН

МИТТИ СТУДИЯ

Наманган область ўқитувчилар малакасини ошириш институтида ёпиқ телевизион студия ташкил этилди. У 30 та фан кабинетига эга бўлиб, 6 программада кўрсатувлар намойиш этиши мумкин. Агар кўрсатувлар машғулотлардан ташқари вақтларда намойиш этилса, уни навбатчи оператор видеомагнитофонга ёзиб олиб, керакли пайтда исталган хонада қайтадан кўрсатади.

Студиядаги учта телекамера воситасида кинофильмлар исталган кабинетда намойиш этилади, лекция ва суҳбатлар ҳамда турли учрашувлар ўтказилади.

Бу техника воситалари область мактабларининг ўқитувчиларига жуда катта фойда бермоқда.

ҲАШАР ЙЎЛИ БИЛАН

Икки йил муқаддам янгиқўрғонликлар хайрли ишга қўл уришган эди. Улар ташландиқ адирликда меҳнаткашлар оромгоҳи ташкил этишни бошлашди. КПСС XXVI съезди номи берилган боққа қисқа вақтда 20 минг тупдан зиёд мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди, катта ҳажмда текислаш, ободонлаштириш ишлари амалга оширилди.

Шу кунларда район меҳнаткашлари дам олиш кунлари боғда шанбаликлар ўтказишяпти. Ўтган шанба куни бу ерда «Победа» совхози ишчилари 500 туп шафтоли, 150 туп тут ва 200 туп манзарали дарахт кўчатлари экишди. Эрта кўкламдан бери боққа 30 мингдан зиёд ҳар хил ниҳоллар ўтқазилди.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БАХТЛИ НОМЕРЛАР

16 апрелда бўлиб ўтган «Спортлото» 16-тиражининг натижалари:

«49 дан 6» 5, 8, 26, 34, 37, 48.

«36 дан 5» 2, 12, 17, 24, 28.

(ТАСС).

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ШАҲРИМИЗ КЎРКАМ БЎЛСИН

Тошкентимиз тобора яшнаб, яшариб бормоқда. Муҳташам кошоналар, кенг ва равон йўллар, истироҳат боғлари-ю, кўркам хиёбонлар кўрган кишининг баҳри-дилини очади. Шаҳарни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари жадал давом эттириляпти. Бунда кенг жамоатчилик ҳам фаол иштирок этаётир. Уй-жой бошқармаларида, маҳаллаларда ҳашарлар ташкил этилиб, кўплаб гул ва дарахт кўчатлари ўтқазиляпти, кўчалар, хиёбонлар супириб-сидирилиб, чиройигачирой қўшиляпти.

Тошкентнинг Собир Раҳимов районидаги Абдулла Набиев номли маҳаллада бўлганмисиз? Маҳалланинг Ғалаба кўчаси муюлишида кўркам қилиб қурилган озиқ-овқат магазини, сабзавот дўкони, сув-ичимликлар дўкони аҳолига хизмат қилмоқда. Кўчанинг икки томонида тартиб билан қурилган уй-жойлар олдига олма, ўрик, гилос ва бошқа мевали дарахтлар экилган. Бу ердан киши гўё ўзини боғ оралаб ўтаётгандек ҳис қилади. Кўча бўйлаб 200 метрча юрилса, маҳалла комитетининг шинамгина идораси, рўпарада эса ярим гектар жойни ишғол этган маҳалла боғи, унинг ёнида чойхона ва клуб биноси кўзга ташланади. Биз маҳалла идорасига кириб борганимизда маҳалла комитетининг раиси Ғани Аъзамов бошлиқ активлардан Солиҳ Собиров, Нишон Раҳматуллаев, Исматилла Кабиров, Аъзам Комилов, Ҳамид Алимов ва бошқалар Тошкентнинг 2000 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш юзасидан қилинаётган ишлар ҳақида суҳбатлашиб ўтирардилар. Ҳар бир кўчага бириктилган активлар қисқача ахборот бермоқда:

— Маҳалламиздаги ариқларнинг ҳаммаси тозаланди, — дейди Нишон ака. — Хонадонларга ўз уйи олдидаги жойларни ва ариқларни доимо озода тутиш ҳақида ҳам тушунтирдик.

— Маҳалламиздаги ҳар бир кўчага экилган мевали дарахтлар тартибга солинди, — дейди оқсоқоллар советининг бошлиғи Солиҳ ота Собиров. — Қуриган дарахтлар кавлаб олиниб, ўрнига янги кўчатлар экилди. Маҳалла охиридаги Қичқириқ ариғи қирғоғидаги пасти-баланд жойларни текислаб, ўша ерларга ҳам мевали дарахт кўчатлари экилса яхши бўларди. Бу ишни ўша атрофдаги хонадонларга топширсак. Ана шунда бутун маҳалла территорияси обод бўлиши мумкин.

МУХБИРЛАР РЕЙДИ

Солиҳ отанинг таклифи маъқул кўрилди ва бу таклифни тезлик билан амалга ошириш зарур, деб топилди. Йиғилишдан сўнг биз маҳалладаги барча кўчаларни айланиб чиқдик. Ҳақиқатан ҳам Ғалаба, Спутник, Спутник-1, Спутник-2, Спутник-3 ва бошқа кўчаларда озодаликка қатъий риоя қилиняпти. Ҳар бир хонадон ўз уйи атрофини тоза тутади, тўпланган ахлатни алоҳида идишларга солиб қўяди. «Автодормехбаза» ходимлари эса чиқиндиларни ўз вақтида олиб кетади.

Октябрь районидаги «Илғор», Акмал Икромов районидаги «Оқтепа» ва бошқа кўплаб маҳаллаларнинг аҳолиси ҳам ана шундай мақтовга лойиқ ишларни амалга ошираётганликларини мамнуният билан айтиб ўтмоқчимиз.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам ободончилик ва озодаликка етарли эътибор бериляпти, деб бўлмайди. Баъзи хонадон соҳиблари ўзлари яшаб турган кўчаларнинг йўлкаларини шохшабба ва бошқа нарсалар билан тўлдириб ташлаганликларини кўриб ёқа ушладик. Архитекторлар ва З. Қобулов кўчалари бўйлаб юришга тўғри келди. Кўчаларнинг икки томонига бетон ариқлар ўрнатилган. Қиш бўйи йиғилиб қолган ҳар хил чиқиндилар ариқлардан олиб ташланган экан. Ўз вақтида олиб кетилмаганлиги оқибатида ахлатлар яна ариқларга тушиб, уларни тўлдира бошлабди. 21-поликлиниканинг эски биноси бундан бир йил аввал янги бино қуриш баҳонаси билан бузилган эди. Қурилиш ишлари бошланмаганлиги оқибатида бу ер ахлатхонага айланган. Шу яқиндаги ариқ ҳам чиқиндилар билан тўлиб кетган.

В. Луговский кўчасидаги манзара, айниқса, хунук. Ўн машинадан кўпроқ келадиган кўмир кукунлари ва бошқа хилдаги чиқиндилар анҳор ёқасида уйилиб ётибди. Биз Калковус анҳоридан Қичқириқ ариғи ажраладиган жойни кузатдик. Нодира номли ҳамда «Мевазор» маҳаллалари шу атрофга жойлашган. Бу маҳаллаларда истиқомат қилувчи баъзи шахслар жарликнинг уч ерида ахлат «ғарам»лари ҳосил этибдилар. Шу ердаги Штампельная кўчасининг 92-уйида истиқомат қилувчи Мавлуда опа бизларга арз қилиб, бундай деди:

— Мана шу жар ёқаси икки маҳалла учун ахлатхонага айланган. Ахлатларни ташиб кетиш ҳақида Октябрь район «Автодормехбаза»сига мурожаат этдик. Икки марта ахлат устига тупроқ тўкиб кетишди, холос. Яна шуни айтиш лозимки, ахлатлар кўпинча кечаси келтириб ташланади. Ҳар иккала маҳалла комитети раислари бундан хабардор бўла туриб, лом-мим дейишмайди.

Сув ва тоза ҳаво инсон саломатлигининг, ҳаётнинг муҳим омиллари эканлигини яхши биламиз. Сув бўлган жойда ўсимлик, дов-дарахт ривожланиб, инсонга хизмат қилади. Узум, олма, нок, ёнғоқ ва бошқа мевали дарахтлар инсон саломатлиги учун зарур бўлган тўйимли озуқа, табиий дори-дармонлар етказиб бериши ҳаммага маълум. Тошкент шаҳрини кўкаламзорлаштириш мақсадида ҳар йили миллион туплаб кўчатлар ўтқазилмоқда. Навоий, Ленин, Софийский ва бошқа обод кўчалардан ўтсангиз баҳри дилингиз очилади.

Лекин ҳамма кўчаларимизни ҳам мана шундай баҳаво, серфайз деб бўлмайди. Хадра майдонидан то Тахтапулгача давом этадиган кўча севимли ёзувчимиз Ойбек номи билан аталади. Кўчанинг очилганига бир неча йил бўлди. Кўча атрофидаги бўш майдонларга, цирк биносининг орқа тарафига ўн мингдан зиёд манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилган. Дарахтлар ёз ойларида бир-икки марта пуркагич машина ёрдамида суғорилади, холос. Натижада сувсаган дарахтлар қуриб қоляпти. Шу яқиндан оқиб ўтадиган анҳордан насос орқали сув чиқарилса эди, дарахтлар сира ҳам нобуд бўлмас эди. Аксинча, тобора гуркираб ўсарди. Октябрь район ижроия комитетидаги масъул ўртоқлар шу ҳақда ўйлаб кўришса ёмон бўлмасди.

Юнусобод ва шу каби янги ташкил этилган массивларда ҳам кўплаб кўчатлар ўтқазиляпти. Бироқ аксарият жойларда яхши парвариш қилинмаётганлиги оқибатида кўчатлар қуриб қоляпти.

Шаҳримизда Бодомзор, Олмазор, Мингўрик каби номлар билан аталадиган жойлар бор. Бундай деб бежиз айтилмаган, исми жисмига монанд бўлган. Кишилар қадимдан фақат ўз боғларигагина эмас, кўчаларга ҳам мевали дарахтлар ўтқазишган. Бизлар ана шу қутлуғ удумга амал қилмоғимиз керак.

Шаҳримизни яна ҳам обод, озода, кўркам, хушҳаво қилиш — ҳар бир тошкентликнинг муқаддас вазифаси. Бундан бирор киши ҳам четда қолмаслиги лозим.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» редакцияси қошидаги жамоатчилик қабулхонаси ходимлари.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ДИНАМОЧИЛАР ЮБИЛЕЙИ

Ленин орденли «Динамо» кўнгилли спорт жамияти ташкил топганига 60 йил тўлди. Динамочилар сафида машҳур футболчилардан Л. Яшин билан А. Хомич, фигурали учиш усталари Л. Пахомова билан А. Горшковлар камол топишган. Динамочилардан 127 киши Олимпиада, 691 спортчи жаҳон чемпиони номига сазовор бўлган. Улар орасида Европа биринчилигининг 683 ғолиби бор. 665 нафар йигит-қиз СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери шарафли унвонига лойиқ бўлиб турибди. Юбилей арафасида «Совет Ўзбекистони» мухбири «Динамо» кўнгилли спорт жамияти республика Совети раисининг ўринбосари А. Ростов билан учрашиб, республикамиз динамочиларининг мамлакат миқёсидаги мавқеи хусусида суҳбатлашди:

— «Динамо» кўнгилли жамияти спортчилар тайёрлаш бўйича мамлакатимиздаги энг йирик масканлардан ҳисобланади, — дейди А. Ростов. — «Динамо» — ҳаракатга келтирувчи куч, демакдир» деган эди улуғ рус ёзувчиси Максим Горький. 1923 йили Ф. Э. Дзержинский ташаббуси билан ташкил этилган дастлабки «Динамо» жамияти коллективларида ўтказилган машғулотлар, катта-кичик мусобақалар ёшларни физкультура ва спортга жалб этишда, мамлакатда жисмоний тарбияни оммавийлаштиришда муҳим аҳамият касб этди. 1937 йили физкультура ҳаракатини оммалаштиришда эришган юксак кўрсаткичлари учун «Динамо» кўнгилли спорт жамияти Ленин ордени билан тақдирланди.

Ўзбекистонлик ёшлар ҳам «Динамо» аъзоларининг мамлакат миқёсидаги ютуқларига ўзларининг муносиб улушларини қўшиб келмоқдалар. Динамочилар байроғи остида спорт маҳоратини ошириб, чиниққан республикамиз вакилларидан А. Адисман, Е. Иванов, М. Зокиров, Н. Рижиков, М. Буглов ва бошқалар Улуғ Ватан уруши фронтларида мардонавор жанг қилиб, оммавий қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. «Динамо» кўнгилли спорт жамияти республика Советининг инструкторлари минглаб йигитларни нишонни бехато олишга ўргатиб, жангга йўлладилар, қуролсиз ҳимояланиш — самбо усулларини эгаллашда ёшларга кўмаклашдилар.

Республикамизда динамочилар сафи йил сайин кенгайиб, маҳоратлари ошиб борди. Бугунги кунда ажойиб самбочи ва дзю-дочиларимиз бор. Велосипед спорти, айниқса, яхши йўлга қўйилганлигини алоҳида таъкидлашни истар эдим. Биз СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, «Тинчлик-81» халқаро пойгасининг ғолиби, олмалиқлик Шоҳид Загретдинов билан ҳақли равишда фахрланамиз. Велопойгачилар Абрамов, Кривошеев, Боков, Журавлёвлар ҳам умидли спортчилардан ҳисобланади.

Спортнинг кўпгина турлари қатори теннис ҳам тобора оммавийлик касб этмоқда. Кичик тўп усталарининг машғулотлари учун ажойиб шароит яратилган. Тошкентдаги «Динамо» теннис саройи халқаро миқёсдаги мусобақаларни ўтказишга мўлжалланган. Бу ерда яна бир кундан кейин анъанавий халқаро мусобақа бошланади. Мамлакат ўсмирлар терма командасининг аъзоси В. Богатирев, спорт мастерлари С. Юрченко, Н. Степанова, В. Маркинлар маҳоратларини оширмоқдалар. Республика Ички ишлар министрлигининг Тошкентдаги олий мактаби малакали спортчилар тарбиялаш ўчоғи ҳисобланади. Мазкур мактаб динамочилар юбилейи арафасида ўзининг 25 йиллигини нишонлади. Бу ерда жаҳон чемпиони, моҳир боксчи Руфат Рисқиевнинг устози Борис Гранаткин ёшларга маҳоратдан сабоқ бермоқда. Бир сўз билан айтганда, ўзбекистонлик динамочилар ўзларининг шонли байрамларини сафларини мустаҳкамлаган, маҳоратларини оширган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Фан ва техника. 14.45 — Концерт. 15.45 — Бугун — Совет фани куни. 16.15 — Табрикларимизни қабул этинг. 17.00 — Ҳар биримизга боғлиқ. 18.00 — Халқаро панорама. 18.45 — Мультфильмлар. 19.30 — Телефильм. 20.30 — Саёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. СССР — Финляндия. Танаффусда — Агар соғлом бўлай десанг. 00.25 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Давр, олға бос. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.50 — Челябинск телевидение студияси программаси. 12.30 — Ерда, самода ва денгизда. 13.00 — Илмий-оммабоп фильм. 13.15 — Концерт. 13.40 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 14.40 — Болалар учун фильм. 15.45 — Футбол. «Динамо» (К) — «Торпедо» (М). 17.15 — Сарсонлик саргардонликда. Бадиий фильм. 11-серия. 18.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 19.00 — Концерт. 20.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Бадиий гимнастика. Жаҳон кубоги. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун ёки ҳеч қачон. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ғизғизон. Телеминиатюралар. 11.50 — Қўғирчоқ фильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Кўр музикачи. Бадиий фильм. 14.15 — Енгиндан эҳтиёт бўлинг! 14.15 — Ўзбекистон спорти. 15.15 — Реклама. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Китоб — бизнинг дўстимиз. 19.00 — Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бобур лирикаси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Бобур лирикаси (давоми). 21.30 — Время. 22.05 — Пилла — бойлигимиз. 22.20 — Куюнма. Бадиий фильм.

16.40 — Қирғизистон телевидениесининг программаси.

18 АПРЕЛЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Омад тилайман. Бадиий фильм. 11.05 — Ф. Шопен асарлари. 11.20 — Саёҳатчилар клуби. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Халқ оҳанглари. 16.30 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 17.00 — Мультфильм. 17.30 — Фан ва турмуш. 18.05 — Сиз яратган боғ. 18.35 — 80-йиллар коммунистлари. 19.05 — Футбол шарҳи. 19.30 — Жостов нақш санъати. 20.00 — Оренбургликларнинг кўкламги ташвишлари. 20.15 — Кечиккан муҳаббат. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Кечиккан муҳаббат. Бадиий фильм. 2-серия. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Бадиий гимнастика бўйича жаҳон кубоги.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Келажак моделлари. 9.35 ва 10.35 — Н. В. Гоголь. Ўлик жонлар. 10.05 — Рус тили. 11.05 — Фан ва турмуш. 11.35 ва 12.35 — Одам анатомияси, физиологияси ва гигиенаси. 12.05 — Ўз истеъдодингни топ. Телеочерк. 13.05 — Музика. 13.40 — Физика. 14.10 — Табиатшунослик. 14.30 — Тарих. 15.00 — Ўқитувчига музика сабоғи. 16.00 — Физика. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 19.50 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Швеция — Канада. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Опера саҳнаси усталари. 23.05 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.20 — Табиатшунослик. 10.40 — Қизил нур сочавер. 11.30 — Табиатшунослик. 11.50 — Телефильмлар. 12.30 — География. 13.00 — Резидент хатоси. Бадиий фильм. 1-серия. 18.00 — Свердловск ёш томошабинлар театри Тошкентда. 18.40 — Қиличбозлик. 19.05 — Мультфильмлар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Операда премьера. — 20.30 — Ахборот. 20.50 — Болалигим кўли. Телефильм. 21.00 — Ортиқ Отажонов куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Тўлиқ гектар — мўл ҳосил гарови. 22.20 — Қиролнинг дилхуши. Телеспектакль.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Математика. 18.35 — Телефильм. 18.50 — Олий математика. 19.50 — Хива гиламлари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Бадиий фильм.

Радио

17 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Олтин водий қўшиқлари. 9.15 — Табассум. 11.30 — Сиҳат-саломатлик. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Олимлар. Сизлар учун. Музикали программа. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Ўрта Осиё ва Қозоғистон драматургларининг Ўзбекистонда бўладиган ижодий конференцияси олдидан. 15.55 — Қизил яйловдаги кўк тулпорлар. Спектакль. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Халқ ансамблларининг концерти. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Социалистик революциянинг улуғвор программаси. 21.00 — Табассум. 22.30 — Халқ қўшиқлари.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

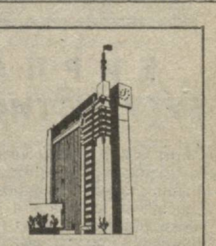

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.